

Bijlage 3 Rapport borging kwaliteit uitvoering VTH-taken

Rapport

Borging kwaliteit uitvoering VTH-taken

2022

Inhoudsopgave

Aanleiding.....	3
RESUME, In één oogopslag	4
Kwaliteitsdoelen.....	5
Kwaliteitscriteria.....	6
Kritieke massa.....	8
Tabel.....	11
Toelichting op tabel.....	12
Deskundigheidsgebieden.....	12
1. Casemanager en accounthouder.....	12
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening.....	12
3. Vergunningverlening milieu.....	13
3a. Vergunningverlening Alcoholwet, AOV en bijzondere wetten.....	14
4. Toezicht en Handhaving Bouw/RO.....	14
5. Toezicht en Handhaving Milieu.....	15
6. Toezicht en Handhaving Bodem.....	15
7. Toezicht en Handhaving Groene wetgeving.....	16
7a. Boa Taken.....	16
8. Behandelen juridische aspecten vergunningverlening.....	17
9. Behandelen juridische aspecten handhaving.....	18
10. Behandelen juridische aspecten afwijkingsbesluiten.....	18
11. Ketentoezicht.....	19
12. Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving.....	19
13. Bouwfysica.....	20
14. Brandveiligheid.....	21
15. Constructieve veiligheid.....	21
16. Bouwakoestiek (is vervallen) zie Geluid.....	22
17. Sloop en asbest.....	22
18. Afvalwater (indirecte lozingen).....	23
19. Bodem, Bouwstoffen en water.....	23
20. Externe Veiligheid.....	24
21. Geluid.....	24
22. Groen en ecologie(onderdeel Wabo-aanvragen).....	25
22a. Groen en ecologie(Vergunningverlening natuurwetgeving en specialisme.....	25
23. Luchtkwaliteit.....	25
24. Stedenbouw en inrichting openbare ruimte.....	26
25. Exploitatie en planeconomie.....	26
26. Cultuurhistorie.....	27
27. Energiebesparing en duurzaamheid.....	28
Conclusie en prognose.....	28
Relatie met Omgevingsvisie.....	29

Aanleiding

Na een aantal ernstige voorvallen hebben onderzoekcommissies onderzocht welke rol, taken in relatie tot Vergunningverlening, Toezichthouden en Handhaving (hierna: VTH-taken) bij kunnen dragen aan het verminderen van risico's op ernstige voorvallen. De onderzoekcommissies hebben conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan. De resultaten zijn benut en waren feitelijk de aftrap voor het verder verbeteren van de VTH-taken, zoals die worden uitgevoerd door de Provincie, het Waterschap en de Gemeenten.

Het ontstaan van de VTH-kwaliteitszorg was daarmee een feit en verkreeg een wettelijke status door de strekking van artikel 5.4 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo). De Wabo stelt dat de Gemeenteraad een verordening vast moet stellen die de kwaliteit bepaalt waaraan VTH-taken moeten voldoen. Daarbij verwijst de Wabo naar de nadere bepalingen in hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

De Gemeenteraad van Twenterand heeft aan haar plicht voldaan door de 'Verordening Kwaliteit VTH Omgevingsrecht BTP Twenterand 2016' (hierna: Verordening Kwaliteit VTH) op 2 februari 2017 vast te stellen en te publiceren. Daarmee toont de gemeenteraad op hoofdlijnen haar betrokkenheid bij het realiseren van een dienstverlening die een bepaalde kwaliteit nastreeft. De letters 'BTP' in de titel maken duidelijk dat de verordening van toepassing is op het VTH-BasisTakenPakket. Het BTP bevat uitsluitend milieutaken in hoedanigheid en omvang als opgenomen in het Besluit Omgevingsrecht (Bor).

Bij het tot stand komen van de Verordening heeft de gemeente Twenterand gesteld dat de ambitie bestaat om de regels van de Kwaliteitsverordening op termijn Wabo-breed toe te gaan passen en op termijn ook de andere VTH-taken, zoals bijvoorbeeld in relatie tot de Alcoholwet en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

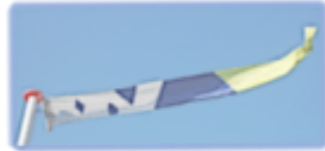
Dit rapport beschrijft hoe het team Omgeving uitvoering geeft aan de landelijke kwaliteitseisen, op onderdelen voldoet en op onderdelen gemotiveerd afwijkt, maar wel de kwaliteit borgt. Het rapport heeft een sterke relatie met het VTH-beleid, het Jaarverslag VTH en het Uitvoeringsprogramma VTH. Het Jaarverslag VTH en het Uitvoeringsprogramma VTH worden jaarlijks vastgesteld en ter kennisname aan de raad worden aangeboden.

Dit rapport is de eerste sinds de vaststelling van de Verordening. Reden daartoe is het feit dat het Team Omgeving regelmatig geconfronteerd werd en wordt met een herinrichting van taken en invulling van rollen. Er werd gedurende de afgelopen jaren gewerkt aan het door ontwikkelen van de Omgevingsdienst Twente (ODT). Het overdragen van alle milieutaken en bijbehorende capaciteit aan de ODT, als ook aan het herinrichten van het team en het op orde krijgen van de capaciteit. De balans tussen werkvoorraad en capaciteit moest worden hervonden. Gaande de afgelopen jaren kreeg de herinrichtingen meer vorm en er ontstond weer enige balans tussen capaciteit en werkvoorraad. Begin 2020 werd daar vanwege de komst van de Omgevingswet een meer toekomstgericht digitaliseringslag aan toegevoegd door de overstap naar een nieuw VTH-registratie programma. Het nieuwe programma zette alles weer op scherp en de standaard was enige tijd zoek. Het team moest tijd vrijmaken om het programma in te richten ten einde tijdig de juiste producten digitaal en voor zover nog gewenst ook analoog/traditioneel (papieren versie) af te kunnen leveren. Inmiddels was het bericht van de landelijke overheid ontvangen dat het van kracht worden van de Omgevingswet wederom is uitgesteld tot – naar verwachting – 1 januari 2023. Op weg naar die horizon moet er nog veel werk worden verzet, want ook nu moeten de werkprocessen opnieuw worden afgestemd en is het noodzakelijk dat rollen binnen het team wederom bijgesteld moeten worden.

Hoewel de VTH-wereld dynamisch was, is en zal blijven kan nu wel een stand van zaken worden gegeven hoe het met de VTH-uitvoeringskwaliteit is gesteld. In dit rapport is dat verwoord en wordt ter vaststelling aan het college aangeboden. Vervolgens doet het college een mededeling van kennisgeving aan de raad dat het rapport is vastgesteld, waarmee wordt voldaan aan artikel 5, lid 4 van de Verordening Kwaliteit VTH.

Overigens zal nog dit jaar een herziene versie van de Verordening Kwaliteit VTH ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden. Dit is noodzakelijk vanwege het in werking treden van de Omgevingswet.

In één opslag kwaliteit uitvoering VTH-taken

Twenterand

Het Team Omgeving voert de VTH-talen uit in het domein fysieke leefomgeving. Dat doet het team volgens de wettelijke Kwaliteitscriteria. De regie op hoofdlijnen is vastgelegd in het Programma Ruimte. Het Programma heeft als doel een fysieke leefomgeving, met een aantrekkelijke en veilig leefklimaat waar het prettig wonen en werken is. Het instrument om dit te bereiken licht voor een belangrijk deel bij Vergunningverlening, het Toezicht en het Handhaven van wet- en regelgeving. De zogenaamde VTH-taken.

Uitvoering VTH-taken volgens de wettelijke kwaliteitscriteria en de Verordening VTH Twenterand

Elk jaar wordt:

- Een uitvoeringsprogramma vastgesteld;
- Een Jaarverslag vastgesteld;
- Kwaliteit en uitvoering samengevoegd in het programma en in het jaarverslag
- Het Programma en het Jaarverslag ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad

De Kwaliteitscriteria onderscheiden 5 deskundigheidsgebieden

- Generiek (algemeen)
- Juridisch
- Specialist accent bouw
- Specialist accent milieu
- Specialist Ruimtelijke Ordening

De Verordening Kwaliteit VTH bevat 3 kwaliteitsdoelen die betrekking hebben op:

- De dienstverlening
- De uitvoeringskwaliteit van de diensten en producten
- De financiën

Resultaat: geringe en matige afwijkingen t.o.v. kwaliteitscriteria

- Generiek: Capaciteitstekort bij ODT. Tijdelijk Out of the box maatregelen. De ervaring van de frisse medewerkers moet nog groeien. Ervaren collega's staan bij.
- Juridisch: Specialistische kennis onvoldoende aanwezig. Wordt ingehuurd of via buurgemeente of ODT
- Spec. accent Bouw: Capaciteitstekort. Samenwerking met de Reglobrandweer. Bouwspecialist opleiden of inhuur.
- Spec. accent Milieu: Onvoldoende specialistische capaciteit in de organisatie & bij ODT. Kwetsbaar. Externe inhuur
- Spec. RO: Ervaring is op klimaatdoelen moet nog groeien.

CONCLUSIE EN PROGNOSE

- De gemeente Twenterand kan voor ca. 88% voldoen aan de kwaliteitscriteria. Een klein 'vinkje' is op zijn plaats
- Er zijn geringe en matige afwijkingen in verband met minimale capaciteit, opleiding en ervaring. Dat maakt met de huidige arbeidsmarkt kwetsbaar en geeft zorgen.
- Ook kwetsbaar vanuit het oogpunt dat er geen ruimte is om extra's op de schouders te leggen van de medewerkers. De extra's zijn echter nodig om actueel te blijven, toekomstgericht in te blijven regelen en nadere digitale werkprocessen als ook de passende dienstverlening blijvend te implementeren.
- Voordeel is dat de werkvoorraad van de gemeente Twenterand een geringe hoeveelheid complexe objecten bevat
- De 3 kwaliteitsdoelen uit de Verordening kwaliteit VTH hebben aandacht. Ze zijn nog niet voldoende meetbaar. Aan die ontwikkeling wordt gewerkt. Wel worden meetbare doelen meegenomen in het Jaarverslag.
- De gemeente Twenterand kent een adequaat niveau en wil dat graag zo houden. Dat is een uitdaging. Vanwege veranderende regelgeving, de arbeidsmarkt en de snel in ontwikkeling zijnde samenleving. Criteria zijn niet altijd haalbaar. Wellicht ligt de ambitie nationaal te hoog.

Kwaliteitsdoelen

Vooraf

Jaarlijks wordt een Uitvoeringsprogramma VTH-taken met daaraan verbonden een Jaarverslag VTH-taken vastgesteld door het college en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad. Tot op details – inclusief de taken die zijn overgedragen aan de ODT – wordt daarin beschreven en verantwoord op welke wijze de VTH-taken worden uitgevoerd en hoe de doelen worden gerealiseerd. Het programma en het jaarverslag heeft een directe relatie met de kwaliteitscriteria, de uitgangspunten van de Verordening Kwaliteit en dient als verantwoording in het kader van het Interbestuurlijk toezicht zal worden uitgevoerd door de provincie Overijssel.

De Verordening kwaliteit VTH heeft voor de VTH-taken 3 kwaliteitsdoelen gesteld in artikel 4. Ze hebben betrekking op;

- a. De dienstverlening
- b. De uitvoeringskwaliteit van de diensten en producten
- c. De financiën

Sub a. De dienstverlening.

De gemeente Twenterand werkt altijd aan het verbeteren van haar dienstverlening. Daarbij wordt aangesloten bij maatschappelijke ontwikkelingen omdat Twenterand mee wil groeien en het belangrijk vindt dat haar inwoners of ondernemers haar makkelijk kunnen vinden en zich betrokken voelen. Bovendien vindt de gemeente het van belang dat men weet wat ze van de gemeente kan verwachten. Daarom zijn servicenormen vastgesteld (<https://www.twenterand.nl/servicenormen-gemeente-twenterand>). In de algemene servicenormen is te lezen wat men van de gemeente mag verwachten als men de gemeente belt, mailt, post stuurt, een klacht of melding doorgeeft, online producten aanvraagt en/of aan de balie komt.

In 2022 heeft de gemeente Twenterand deelgenomen aan de burgerpeiling 'waarstaatjegemeente.nl'. De uitkomsten van de burgerpeiling zijn in het geheel gemiddeld in vergelijking met soortgelijke gemeenten. Het contact met de gemeente Twenterand scoort hoger dan gemiddeld. Het laat een lage beoordeling zien op het onderdeel relatie inwoner-gemeente. Dat gaan we verbeteren. In 2022 – 2026 wordt ingezet op het behalen van de algemene ambitie op het gebied van dienstverlening, door het uitvoeren van een algemene uitvoeringsplan en het verbeterplan specifiek gericht op die aspecten waar ten opzichte van vergelijkbare gemeenten de meeste winst is te behalen. Zoals 'gemeente betreft inwoners voldoende bij plannen, activiteiten en voorzieningen' en 'gemeente luistert naar de mening van inwoners'. Dit sluit aan bij het Participatiebeleid Twenterand. De uitgangspunten uit het participatiebeleid zijn daarin de leidraad als ook de 'De Participatiescan'.

Sub b. De uitvoeringskwaliteit van de diensten en producten.

Het gaat er om dat de gemeentelijke organisatie diensten en producten levert (ook wel 'output' genoemd) die voldoen aan de juridische eisen van de wet- en regelgeving. Bovendien dienen ze in overeenstemming te zijn met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het gaat om de inhoudelijke kwaliteit van de dienst of product. Tevens hoort het uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma VTH thuis binnen deze doelstelling. Er zijn inmiddels organisatie breed stappen gezet en wordt er steeds meer zaakgericht gewerkt. Dit met behulp van softwareprogramma's die registreren, behandelaars via processtappen naar het eindproduct leiden en digitaal archiveren mogelijk maken. Een documentvolgsysteem maakt het geheel compleet.

Wanneer het specifiek gaat om VTH-taken dan heeft de gemeente Twenterand per 1 januari 2019 al haar milieu VTH-taken overgedragen aan de Omgevingsdienst Twente (hierna: ODT). Dartoef is de gemeente Twenterand deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Twente. De werkafspraken zijn vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst. Daarnaast heeft de gemeente Twenterand de directeur mandaat verleend voor bepaalde VTH-onderdelen.

Sub c. De financiën

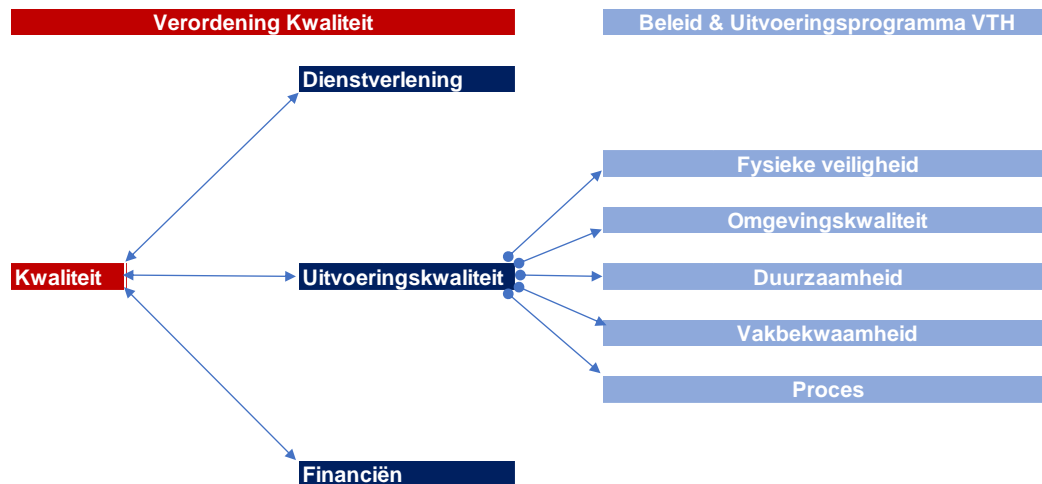
Om de kwaliteitsdoelen te realiseren dienen er voldoende middelen (ook wel 'input' genoemd), in de vorm van a. financiën, b. apparatuur, c. medewerkers (tijd en energie) beschikbaar te zijn. Belangrijk is dat er balans is tussen a, b en c. De balans is er voldoende, hoewel aspect c een spannende is in relatie tot de arbeidsmarkt en het feit dat de capaciteit altijd balanceert op de grens van onvoldoende en voldoende. Dat maakt kwetsbaar. Daarover later meer.

Financiële middelen zijn opgenomen in de begroting. Als ook de bijdrage aan de ODT. Financiële middelen die overgedragen dienen te worden aan de ODT in relatie tot bijvoorbeeld klimaatdoelen (energie), Veiligheid en Bodem worden rechtstreeks overgedragen of zijn 'geormerkt'.

Genoemde kwaliteitsdoelen zijn tevens onderdeel in het Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving 2019-2022, zoals op 7 mei 2019 is vastgesteld. Dit beleidsplan wordt op dit moment herzien. Tevens hebben de kwaliteitsdoelen nadere aandacht in het Uitvoeringsprogramma VTH (hierna: UP VTH).

Onderstaande afbeelding geeft schematisch aan hoe en waar de kwaliteitsdoelen nader zijn uitgewerkt.

Het schema maakt duidelijk dat de hoofdlijnen zijn opgenomen in de Verordening kwaliteit VTH en de nadere uitwerking in het Beleidsplan en in het Uitvoeringsprogramma VTH. De nadere uitwerking maakt het mogelijk de doelen meetbaar te formuleren, indicatoren en streefwaarden op te nemen. Daarmee is de eindstreep niet gezet, maar is een begin gemaakt om de uitvoering te monitoren. De komende jaren zal zich dat ontwikkelen en wordt steeds duidelijker hoe de gemeente Twenterand uitvoering geeft aan de taken die overgedragen zijn aan de ODT en aan de VTH taken die ze zelf uitvoert de zogenaamde 'Thuis-taken'. De rode draad in het geheel is het realiseren van het hoogst maatschappelijk doel (zie groene venster hierna).

Begrip: Maatschappelijke doelen

De wetgever wil dat de Omgevingswet bijdraagt aan duurzame ontwikkeling, woonbaarheid van het land, en bescherming en verbetering van het leefmilieu (artikel 1.3, Omgevingswet). Deze maatschappelijke doelen vertalen zich in het bereiken van een balans tussen het beschermen en het benutten van de fysieke leefomgeving:

- beschermen: het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit
- benutten: het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen

Dit sluit nauw aan bij de formulering in artikel 1.3 van de Omgevingswet en waar de doelenbomen van de gemeente Twenterand sterk aan zijn te relateren. Zie blauwe venster hierna.

Het bereiken en in standhouden van een duurzame, veilige, gezonde en aantrekkelijke fysieke leefomgeving, waar het prettig wonen en werken is.

Kwaliteitscriteria

Het inrichten en uitvoeren van de VTH-taken op basis van de landelijke kwaliteitscriteria heeft, zoals eerder genoemd, indirect haar grondslag in artikel 5.4 van de Wabo. Dit artikel eist immers van de gemeenten dat zij een verordening vaststellen met kwaliteitscriteria voor de uitvoering van de BTP-taken als bedoeld in artikel 5.3 van de Wabo. De enige set kwaliteitscriteria die landelijke herkenning heeft en beschikbaar is gesteld zijn de Kwaliteitscriteria, versie 2.1, d.d. 7-9-2012 (hierna: Kc 2.1 of Kc 2.2), zoals samenwerkend door de VNG, het IPO en het Rijk is ontwikkeld. Naar deze set wordt in artikel 1 van de Kwaliteitsverordening indirect verwezen. De dictionaire van artikel 1 is zodanig dat een volgende geactualiseerde versie Kc de maatstaf wordt zodra deze beschikbaar wordt gesteld.

De geactualiseerde versie van deel B is op 1 juli 2019 bestuurlijk vastgesteld en beschikbaar gesteld als Kwaliteitscriteria 2.2. (2019). Bij het tot stand komen van dit rapport is bij Kc 2.2 aangesloten.

Deel B van Kc 2.2. (2019) is als bijlage 1 toegevoegd aan dit rapport. Hier wordt per specialisatie naar verwezen. De delen A en C zijn ongewijzigd gebleven en blijven verbonden aan de versie 2.1. en zijn passend bij versie 2.2.

Samenvattend zijn de Kc 2.2 voornamelijk organisatorisch/strategisch en procedureel/operationeel van aard en bevat op hoofdlijnen tenminste de volgende onderwerpen:

- ✓ Probleemanalyse, prioritering en doelstellingen VTH;
- ✓ Borging kwantitatieve/kwalitatieve personele en financiële middelen;
- ✓ Borging sluitende organisatie van processen VTH (BIG 8);
- ✓ Prognose aantal vergunningen, aantal controles, aantal bestuursrechtelijke procedures en naleefgedrag;
- ✓ Daadwerkelijke uitvoering uitgedrukt in prestaties, bezoekfrequentie, bestuurlijke boetes etc.

Deze onderwerpen zijn uitgeschreven in drie delen welke samen de set Kwaliteitscriteria vormen. Het betreft de volgende delen:

- A. Algemeen (verbonden aan Kc. versie 2.1)
- B. Criteria voor kritieke massa (verbonden aan Kc. versie 2.2)
- C. Procescriteria, inhoudelijke criteria en prioriteiten (verbonden aan Kc. versie 2.1)

Sub A. Algemeen

In het eerste deel van de set, zijnde deel A: 'Algemeen', is de achtergrond van de criteria verwoord als ook het doel. Het maakt duidelijk dat de overheid de zorgplicht heeft de VTH-taken goed uit voeren. Wat onder 'goed' moet worden verstaan is verbonden aan diverse criteria. Wanneer de VTH-taken conform die criteria worden uitgevoerd is sprake van een 'goede' professionele uitvoering op minimaal niveau.

Daarmee is ook het doel van de kwaliteitscriteria gegeven, namelijk het professionaliseren van de uitvoering en deze te borgen op tenminste minimaal niveau. De criteria zijn afgebakend tot de VTH-taken, maar mogen vrijwillig uitgebreid worden naar andere dan Wabo VTH-taken.

Sub B. Criteria Kritieke massa

Het tweede deel van de set, zijnde deel B: 'Criteria voor de kritieke massa', beschrijft de fundering van een goede professionele kwaliteit. Kern daarin is de aflevering van een minimaal zo goed mogelijk product/dienst. Daarvoor is met name vakmanschap cruciaal. Vakmanschap wordt in de set kwaliteitscriteria uitgedrukt in 'Kritieke Massa'.

De VTH-organisatie heeft voldoende Kritieke massa wanneer de taken uitgevoerd worden door vakmensen die voldoende:

- Opleeid zijn voor hun functie;
- Ervaring hebben;
- (aanvullende) Kennis hebben;
- Mogelijkheden hebben en benutten om kennis, ervaring en opleiding te borgen.

In onderstaande tabel zijn de vijf elementen van de Kritieke massa opgenomen die er voor kunnen zorgen dat aan de eisen kan worden voldaan.

Criteria Kritieke Massa	Wat houdt het in?
Opleiding	Medewerker is in bezit van minimaal een basisopleiding passend bij de taakuitvoering en heeft aanvullende (specialistische) opleidingen gevolgd.
Werkervaring	Het aantal jaren werkervaring dat nauw aansluit bij de functie waardoor de taak zelfstandig kan worden uitgevoerd.
(Aanvullende) kennis	Betreft aanvullend aan de opleiding basis- en/of diepgaande kennis van taakonderdelen die relevant zijn voor de zelfstandige taakuitvoering.
Frequentie	Hoe vaak men de taak zelfstandig uitvoert per jaar en minimaal nodig is om het vakmanschap te borgen.
Aantal fte's	Het minimale aantal fte's dat voldoet aan de deskundigheid en frequentie waarover een organisatie moet kunnen beschikken om de deskundigheid te kunnen borgen.

In relatie tot het element 'opleidingen' wordt hierna onder het kopje 'Kritieke Massa' nader ingegaan om de ontwikkelingen en de consequenties daarvan.

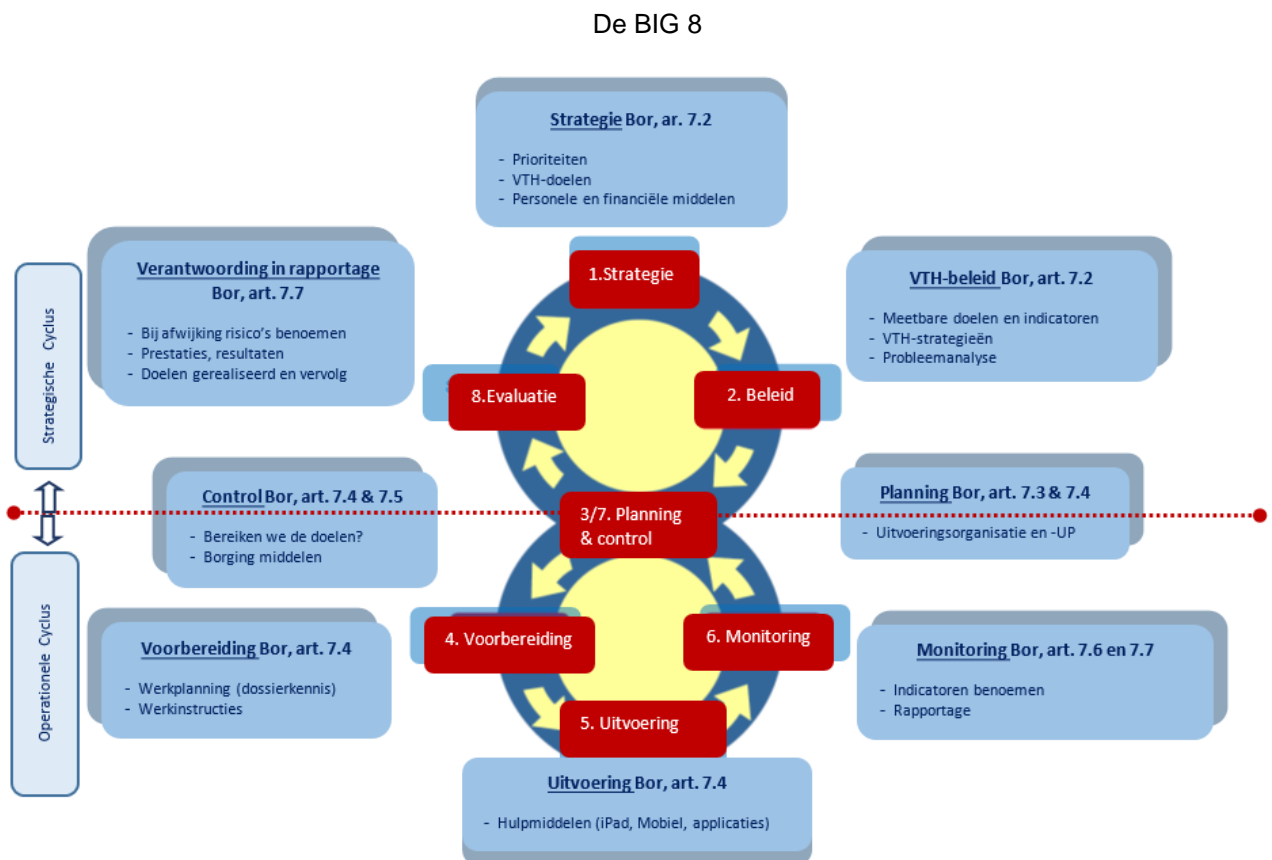

Sub C. Procescriteria, inhoudelijke criteria en prioriteiten

Het laatste deel van de set, zijnde deel C: 'Procescriteria, inhoudelijke criteria en prioriteiten' bestaat uit de criteria waar het VTH-proces aan moet voldoen. De zogenaamde Procescriteria. Deze gelden voor het VTH-beleidskader.

Het beleidskader beschrijft als het ware de handelwijze die wordt gevolgd om de VTH-taken conform de criteria op minimaal niveau uitgevoerd te krijgen. Het beleidskader kan uit meerdere documenten bestaan en tonen bijvoorbeeld de wijze waarop prioriteiten worden gesteld (bijvoorbeeld een Risicoanalyse), keuzes worden gemaakt m.b.t. bepalingen en borging. Het geheel vormt de beleidscyclus die schematisch is weer te geven in de BIG 8. Door de processen in de BIG 8 te volgen ontstaat een planmatige uitvoering van de VTH-taken en wordt gewerkt aan de gestelde doelen.

Alle processen die beschreven zijn in de BIG 8 dienen met elkaar in balans te zijn om te kunnen spreken van een sluitende strategische en operationele cyclus. De Big 8 is hierna afgebeeld.

Kritieke massa

Comply or explain

Onder sub B hiervoor is opgemerkt dat hier nader wordt ingegaan op het element 'Opleidingen' in relatie tot de gewenste 'Kritieke Massa'. Feitelijk wordt hiermee aangegeven welke capaciteit, kennis en ervaring tenminste in de organisatie aanwezig moet zijn om de VTH-taken op een goed kwaliteitsniveau uit te kunnen voeren, althans volgens de Kc 2.2.

Het uitgangspunt is om aan de set kwaliteitscriteria te voldoen. De regel *comply or explain* is echter ook van toepassing. Dit houdt in dat we voldoen of we leggen uit waarom niet en beschrijven waarom toch voldoende kwaliteit geborgd is. Enig voorbehoud of de komende periode kan worden voldaan aan alle criteria van de Kritieke Massa is onder sub B al gemaakt vanwege de doorontwikkeling die de Omgevingswet vereist en welke impact dat heeft op de werkervaring en opleidings-, trainings- en afstemmingstraject.

In relatie tot het element 'opleidingen' daarover het volgende. De weg naar het werken onder de Omgevingswet is een omvangrijke die een brede en grote impact heeft op de dienstverlening en medewerkers.

Met name vanwege het feit dat de dienstverlening immers niet kan worden stopgezet. Ten behoeve van het implementeren van deze grootschalige doorontwikkeling van het omgevingsrecht worden op verschillende momenten diverse stappen gezet om de stip op de horizon te bereiken.

Dat is redelijk en verantwoord omdat de gemeente de tijd krijgt tot eind 2029 (mogelijk later omdat het van kracht worden van de Omgevingswet enkele malen is uitgesteld) om het hele pakket aan veranderingen door te voeren. Om de doelen te behalen die de overheid heeft gesteld in het kader van de Omgevingswet is het noodzakelijk dat het pakket aan opleidingen, trainingen en interne ontwikkelingen daarop wordt afgestemd. De eerste stappen daartoe zijn enkele jaren geleden al gezet en nu in de laatste fase naar het van kracht worden van de Omgevingswet (mogelijk 1 januari 2023) wordt het bewust maken van het anders werken meer handen en voeten gegeven.

De focus van de taakuitvoering dient zich te ontwikkelen naar een meer integrale blik vanuit diverse invalshoeken. Bij het ontvangen van initiatieven wordt het meer denken vanuit 'ja, mits' in plaats van het 'nee, tenzij'. Er zal meer maatwerk geleverd moeten worden en burgerparticipatie krijgt een rol in het geheel. De gemeentelijke producten krijgen daarmee een integrale fundering. Het anders werken vraagt om anders denken, ander houding en gedrag, andere rollen en mogelijk bijstellen van functies of in ieder geval het anders inrichten van functies.

Bij deze doorontwikkeling is aangesloten bij de uitgangspunten en ideeën uit het programma 'Aan de slag met de Omgevingswet'. Organisatiebreed is de 'Gespreksstarter veranderprofiel Omgevingswet' uitgedragen en wordt in fases daadwerkelijk uitgevoerd.

De functieprofielen en rollen zijn als vertrekpunt genomen. Een rol wordt daarin gedefinieerd als een samenhangend pakket aan taken dat door één of meerdere personen wordt vervuld. De rollen zijn opgebouwd uit verschillende bedrijfsprocessen. Veel medewerkers zijn betrokken bij meerdere bedrijfsprocessen.

Met deze kijk op het functioneren van een organisatie wordt duidelijk welke competenties medewerkers nodig hebben om te werken met de Omgevingswet. Het is nodig dat de huidige competenties worden opgefrist en dat er een ontwikkeling in gang wordt gebracht om te groeien naar de competenties die de Omgevingswet van de medewerkers in verschillende rollen verlangt. De competentieprofielen die gekoppeld worden aan de Kwaliteitscriteria zullen daarbij als leidraad dienen.

Om die reden kan de 'Kritieke Massa' naar verwachting niet altijd voldoen aan de gestelde criteria. De 'Kritiek Massa' is immers in doorontwikkeling naar het nieuwe werken. Daarin is de bestaande werkervaring van harte welkom, maar er moet ook ruimte en lef zijn om nieuwe werkervaring aan de 'Kritieke Massa' toe te voegen. Het Team Omgeving, belast met de uitvoering van de VTH-taken, is deze uitdaging en de vereiste doorontwikkeling met overgave aangegaan. Daarbij heeft het Team Omgeving wel de noodzakelijke capaciteit en ruimte nodig om zich toekomstgericht blijvend te kunnen ontwikkelen.

Een andere reden die ervoor kan zorgen dat de Kritieke massa niet altijd voldoet aan de gestelde criteria is de huidige (2021-2022), overspannen arbeidsmarkt. Verloop in personeel en weinig (ervaren) sollicitanten kunnen ervoor zorgen dat de leemte in lege arbeidsplaatsen gevuld worden met medewerkers die niet altijd de kwaliteit kunnen leveren zoals vermeld in Kwaliteitscriteria 2.2. Het is dan roeien met de riemen die we hebben en zal extra vergen van de meer ervaren collega's.

Tabel

Verwijzend naar de hierna opgenomen tabel en toelichting is resumerend de bevinding dat de gemeente Twenterand op onderdelen van de kwaliteitscriteria afwijkt, maar voldoende kwaliteit kan bieden bij de uitvoering van de VTH-taken. Hoe de voldoende minimale kwaliteit is geborgd en voldaan kan worden aan de uitvoering van de verordening kwaliteit VTH toont met name de toelichting op de tabel.

Vooraf wordt opgemerkt dat de VTH-taken nauw verweven zijn met de taken administratie, registratie en het onderhouden van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Hét bevat de gemeentelijke basisgegevens van alle adressen en gebouwen. Denk hierbij aan gegevens als bouwjaar, oppervlakte, gebruiksdoel, postcode, locatie op de kaart en de naamgeving van openbare ruimten. Feitelijk ligt in deze taken een uiterst belangrijk deel van de start en het einde van de VTH-procedures waar het Team Omgeving voor staat. De start moet correct zijn om alle VTH-taken juist uit te kunnen voeren. Dat geldt ook voor het eind. Daar vindt immers de juiste afloopregistratie plaats en het digitaal archiveren van een zaak. De tussenliggende processen zorgen er voor dat zaak-locatiedossiers compleet worden.

Al met al een omvangrijk en complex proces dat met grote kennis en betrokkenheid wordt uitgevoerd. Enkele specialistische taken kunnen niet zelfstandig uitgevoerd worden door de gemeente Twenterand. De oorzaak daartoe is gelegen in het feit dat de taken minder frequent voorkomen.

Daardoor is het niet mogelijk op onderdelen structureel voldoende specialistische capaciteit te behouden. Deze specialisten zouden in de praktijk immers onvoldoende 'vlieguren' maken om hun specialisme te kunnen behouden als onderdeel van de Kritische Massa die geborgd dient te zijn.

In voorkomende gevallen wordt de samenwerking gezocht met partnergemeenten. Met buurgemeenten en de ODT zijn daarover concrete afspraken gemaakt en te maken. Bovendien wordt van marktpartijen capaciteit ingehuurd wanneer de adequate uitvoering in gevaar komt. Dat is overigens in tijden dat de arbeidsmarkt sterk overspannen is (zoals het geval in 2021 en 2022) een behoorlijk uitdaging en feitelijk geen alternatief gebleken. Er is in dergelijke periodes onvoldoende capaciteit te vinden die aan de eisen voldoet. Dat geldt ook voor de mogelijkheden om tijdelijke capaciteit van derden in te huren. De consequentie is dan dat scholen en overige opleidingsorganisaties worden benaderd om leerlingen warm te maken voor het specifieke vak. Dat heeft echter weer gevolgen voor de al beschikbare capaciteit met veel kennis en ervaring, omdat deze worden ingezet als mentor ter begeleiding van de startende junioren.

In relatie tot Omgevingsvergunningen, toestemmingen bouw is het de praktijk dat zeer complexe bouwwerken nauwelijks onderdeel uitmaken van de werkvoorraad binnen de gemeente Twenterand.

Een uitzondering daarop is de problematiek rondom het kanaal Almelo-De Haandrik. Het onderhoud aan het kanaal vergt specialistische benadering qua bouwtechniek, maar ook waar het gaat om waterbouwkunde. De kadeconstructies in de vorm van damwandprofielen met of zonder ankers vergen daarin bijzondere aandacht om schade op de omgeving te voorkomen wanneer er dergelijke werken uitgevoerd moeten worden.

Voor deze werken wordt specifieke specialistische kennis ingehuurd voor het toetsen van de technische aspecten en het begeleiden van de eigen medewerkers. Voor constructieve werken aan het kanaal of de objecten die nabij het kanaal worden gebouwd wordt een externe constructeur ingehuurd. Tevens wordt samengewerkt met de provincie, ook waar het gaat om communicatie-trajecten.

Het inrichtingenbestand (lees: bedrijven die milieuaandacht behoeven) bevat enkele complexe inrichtingen in klasse 3 IPPC (IPPC-inrichtingen zijn grote industriële bedrijven (ook sommige intensieve agrarische bedrijven) die vallen onder de Richtlijn industriële emissies)). Deze inrichtingen worden conform de controlecyclus gecontroleerd door de specialisten van de Omgevingsdienst Twente.

Voortschrijdend inzicht heeft aangetoond dat er weer behoefte is ontstaan om milieu specialistische capaciteit aan het team toe te voegen. De specifieke milieuspecialiteit wordt gemist in relatie tot het komend tijdperk waarin de Omgevingswet leidend wordt. Het gemis komt voort uit het inrichten van de Omgevingsvisie, de Omgevingsplannen, maar ook om een bijdrage te kunnen leveren aan bepaalde activiteiten als ook de beoordeling of bepaalde ontwikkelplannen welke ingepast kunnen worden in de omgeving. Daarnaast kan de milieuspecialist zijn kennis en ervaring inzetten om adviezen van de ODT te duiden. Deze specifieke capaciteit helpt de gewenste kwaliteit te realiseren en te behouden binnen het brede taakgebieden van Ruimtelijke Ordening, Bouw, Milieu, APV en lokale regelgeving zoals de Afvalstoffenverordening. De milieuspecialist met accent op beleid is per 1 november 2022 in dienst getreden.

Rapport naleving Kwaliteitscriteria VTH

criteria Kritieke Massa

Legenda kolommen: opleiding, ervaring, kennis, frequentie en aantal medewerkers

Voldoet of voldoet niet, omdat..... (comply or explain)

✓ of ODT

Voldoet aan criteria

a

Voldoet niet aan criteria, afwijking is gering en wordt gemotiveerd

b

Voldoet niet aan criteria, afwijking is matig en wordt gemotiveerd

c

Voldoet niet aan criteria, afwijking is groot en wordt gemotiveerd

Deskundigheidsgebieden	Opleiding	Ervaring	Kennis	Frequentie	Aantal medewerkers	Opmerking
<i>Generieke deskundigheidsgebieden</i>						
1. Casemanagen	✓	✓	✓	✓	✓	Wordt uitgevoerd door de medewerkers VTH
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening	✓	✓	✓	✓	✓	2 medewerker Vergunningen. 1 accounthouder ODT. 1 medewerker fungeert als reserve accounthouder ODT
3. Vergunningverlening milieu	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	Overgedragen aan de ODT
3a. Vergunningverlening Alcoholwet, APV en bijzondere wetten	✓	✓	✓	✓	✓	
4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening	✓	✓	✓	✓	✓	Capaciteit op niveau. Vinger aan de pols betreffende Wet kwaliteitsborging voor de bouw (Wkb)
5. Toezicht en handhaving milieu	ODT	ODT	ODT	ODT	a	De ODT kampt sinds 2021 met capaciteitsstekort. Door overspannen arbeidsmarkt en het niet in kunnen vullen van vacatureruimte is tijdelijk een afwijkend werkproces bestuurlijk afgesproken
6. Toezicht en handhaving bodem	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	
7. Toezicht en handhaving groene wetgeving	✓	✓	✓	✓	✓	Toezicht Bomenverordening onlangs 6 collega's aangewezen als toezichthouder. Boa wordt ook ingezet op basis van provinciaal convenant
7a. Toezicht en Handhaving Alcoholwet, APV, lokale verordeningen en bijzondere wetten	✓	✓	✓	✓	✓	3 te toezicht/handhaving/Boa. De intentie bestaat om een 4e Boa aan te stellen. Een evaluatie heeft behoefte en noodzaak aangetoond
<i>Juridische deskundigheidsgebieden</i>						
8. Behandelen juridische aspecten handhaving	✓	a	✓	✓	✓	Specialisatie milieu is overgedragen aan ODT. Jong team met goede opleiding, ervaring en praktijk kennis moet nog groeien. Gevestigde expertise als mentoren/achtervang aanwezig
9. Behandelen juridische aspecten vergunningverlening	✓	a	✓	✓	✓	Specialisatie milieu is overgedragen aan ODT. Jong team met goede opleiding, ervaring en praktijk kennis moet nog groeien. Gevestigde expertise als mentoren/achtervang aanwezig
10. Behandelen juridische aspecten afwijgingsbesluiten	✓	✓	✓	✓	✓	Specialisatie milieu is overgedragen aan de ODT. Juridische capaciteit Wabo en bijzondere wetten behoort tot de vaste kern.
11. Ketentoezicht	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	
12. Buitengewone opsporing milieu, welzijn en infrastructuur	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	
<i>Specialistische deskundigheidsgebieden accent bouwen</i>						
13. Bouwfysica	b	b	b	b	b	In voorkomende gevallen wordt een collega van partner gemeente ingeschakeld of er wordt extern ingehuurd
14. Brandveiligheid	a	✓	✓	✓	a	Samenwerking met de Brandweer Twente. Toezichthouder is specifiek opgeleid.
15. Constructieve veiligheid	b	b	b	b	b	In voorkomende gevallen wordt een collega van partner gemeente ingeschakeld of er wordt extern ingehuurd
16. VERVALLEN: Bouwakoestiek (valt onder deskundigheidsgebied Geluid (nr.21)	vervallen	vervallen	vervallen	vervallen	vervallen	Vervallen
17. Sloop en asbest	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	
<i>Specialistische deskundigheidsgebieden accent milieu</i>						
18. Afvalwater (indirecte lozingen)	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	Samenwerking met Waterschap
19. Bodem, bouwstoffen, water	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	Tevens in samenhang met regionale specialistische werkgroepen zoals 'Onder Twente', BodemBeheer Twente, en Buro Asbestsanering bodem (BAS)
20. Externe veiligheid	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	
21. Geluid (milieu, Ruimtelijke Ordening en bouw)	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	
22. Groen en ecologie (als onderdeel van de beoordeling van Wabo-verg.aanvragen)	ODT	ODT	ODT	ODT	a	Samenwerking tussen Vergunningverlening Wabo/APV, met het team realisie en de ODT(Toets stikstof en Flora/Fauna. Provincie bevoegd gezag)
22A. Groen en ecologie (Vergunningverlening natuurwetgeving en specialisme)	ODT	ODT	ODT	ODT	ODT	Samenwerking tussen Vergunningverlening Wabo/APV, met het team realisie en de ODT(Toets stikstof en Flora/Fauna. Provincie bevoegd gezag)
23. Luchtkwaliteit	ODT	ODT	ODT	ODT	a	De ODT kampt sinds 2021 met capaciteitsstekort. Door overspannen arbeidsmarkt en het niet in kunnen vullen van vacatureruimte is tijdelijk een afwijkend werkproces bestuurlijk afgesproken
<i>Specialistische deskundigheidsgebieden ruimtelijke ordening</i>						
24. Stedenbouw en inrichting openbare ruimte	✓	✓	✓	✓	✓	Wordt ingevuld door de medewerkers RO.
25. Exploitatie en planeconomie	✓	✓	✓	✓	✓	Wordt ingevuld door de medewerkers Grondgebied zaken
26. Cultuurhistorie	✓	✓	✓	✓	✓	Medewerker Wabovergunningen (bouw) doet monumenten. Het oversticht is adviseur. Cultuurmakelaar wordt ingehuurd.
27. Energiebesparing en duurzaamheid	✓	a	✓	✓	✓	Het inrichten van een Energieloket is in volle gang. Agenda 'Twenterand samen duurzaam doen'. Beeldrijven worden gestimuleerd en gecontroleerd op verplichtingen. Kantoren C-label geïnformeerd.

Toelichting op de tabel

Per deskundigheidsgebied en per functie wordt hierna een toelichting gegeven hoe de kritische massa op adequaat niveau wordt gehouden. Daarbij wordt de structuur van de tabel aangehouden.

Generieke deskundigheidsgebieden

Vooraf:

De activiteiten waar hierna wordt verwezen zijn per deskundigheidsgebied opgenomen in bijlage 1, zijnde deel B van de Kc 2.2. Per gebied zijn ze afgebeeld. Voor nadere details wordt verwezen naar bijlage 1.

1. Casemanagen

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren. Een medewerker op HBO-niveau beoordeelt bij de intake per geval of er sprake is van een complexe of eenvoudige situatie.

Activiteiten

1. Organiseren / begeleiden van overleg met de aanvrager (vooroverleg).
2. Uitvoeren toets op volledigheid
3. Bewaken proces, integraliteit en voortgang van de aanvraag.
4. Inschakelen van vakdisciplines en wanneer nodig externe partijen (coördineren inhoudelijke volledigheid).
5. Het uitzetten van adviesaanvragen aan de wettelijke adviseurs.
6. Besluit (laten) samenstellen en coördineren.

1. Casemanagers en accounthouder

De 2 (2 fte's (fulltime-equivalent)) medewerkers vergunningverlening zijn casemanager in relatie tot de omgevingsvergunning waar het gaat om de toestemming bouw en afwijkingsbesluiten. Ze ondersteunen en vervangen elkaar. Daarnaast werken ze samen met de medewerkers RO-beleid en de medewerkers van de ODT. In die gevallen betreft het een aanvraag om een Omgevingsvergunning waaraan ook een activiteit milieu verbonden is. In gezamenlijkheid voeren de medewerkers de 6 activiteiten uit. Wanneer een meervoudige vergunning wordt ingediend vindt er afstemming plaats met de medewerker van het team Omgeving die de functie uitoefent van accounthouder, als intermediair tussen de gemeente Twenterand en de ODT.

De accounthouder voert minimaal de activiteiten 3, 4 en 6 uit en is de verbinding tussen de gemeente Twenterand en de ODT, waar het gaat om de milieutaken. De functie van accounthouder wordt primair ingevuld door één medewerker. Om voldoende robuust te zijn is een medewerker aangewezen die als ondersteuner en achtervang fungeert.

De ODT voert alle milieutaken uit voor de gemeente Twenterand. Wanneer het een vergunning betreft die organisatie breed aandacht nodig heeft worden andere vakspecialisten betrokken bij het zaakdossier.

De medewerkers voldoen aan de opleidingseisen. De groep Vergunningverlening bevat voldoende specialistische capaciteit om ook als vraagbaak en ondersteuning te dienen.

De werkvoorraad bestaat gemiddeld genomen uit niet complexe objecten. Daar waar het gaat om complexe objecten krijgt de zaak multidisciplinaire aandacht, opdat alle aspecten aandacht krijgen en getoetst worden. Het betreft de eerste stap naar een 'omgevingstafel' die na inwerkingtreding van de Omgevingswet meer vorm krijgt en belangrijker wordt in relatie tot initiatieven en het vooroverleg. Hiermee wordt de lagere frequentie in complexiteit gecompenseerd. Daar waar nodig wordt een medewerker van een partnergemeente verzocht toets aspecten over te nemen of over de schouder mee te denken. Het gaat dan met name om constructieberekeningen. In sommige gevallen wordt expertise extern ingehuurd.

Daarnaast kent de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken ook een vorm van casemanagement. Met name wanneer het gaat om de behandeling van een verzoek tot handhaving. Ook wanneer de toezichtfase niet tot voldoende resultaat heeft geleid wordt opgeschaald naar de juridisch medewerker om het vervolg van de procedure te stroomlijnen. In overleg met de toezichthouder wordt een vervolgtraject ingezet.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 6 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren. Een medewerker op HBO-niveau beoordeelt bij de intake per geval of er sprake is van een complexe of eenvoudige situatie.

Activiteit
1. Inhoudelijke input leveren voor vooroverleg en overleg met adviseurs.
2. Beoordelen aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk. <ol style="list-style-type: none">
controleren van de volledigheid, juistheid van de inhoud (inclusief berekeningen en rapportages) van aanvragen in relatie tot de indieningsvereisten;
toetsen aan bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan en/of voorbereidingsbesluit;
toetsen aan bouwbesluit en bouwverordening;
opstellen conceptvergunning en bepalen voorwaarden op basis van (eventuele) bijdragen jurist en specialisten;
verlenen van ontheffing of het toepassen van de gelijkwaardigheidbepaling van het Bouwbesluit / bouwregelgeving;
beoordelen en afwegen legalisatiemogelijkheden bij afwijking van de vergunning.
3. Beoordelen aanvraag omgevingsvergunning tijdelijke, binnenplanse of buitenplanse ontheffing voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of een voorbereidingsbesluit (in verband met het afwijkingbesluit) <ol style="list-style-type: none">
beoordelen aanvraag;
opstellen conceptbesluit op basis van integrale afweging van (eventuele) bijdragen van jurist en specialisten.
4. Beoordelen zienswijzen en bezwaren bij het bouwen van een bouwwerk en/of planologische ontheffing bij gebruik gronden en bouwwerken.
5. Beoordelen melding voor het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van bouwwerken <ol style="list-style-type: none">
beoordelen eventuele monumentale status, situatie beschermd stads,- en dorpsgezicht en andere geldende kaders;
beoordelen wanneer specialisten (slopen, asbest, monumenten e.a.) moeten worden ingeschakeld;
opstellen conceptbesluit op basis van integrale afweging van (eventuele) bijdragen van jurist en specialisten (o.a. sloop en asbest en monumentenzorg).

2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening

Voor de vergunningverlening toestemming bouw en RO zijn 2 fte's beschikbaar. Beide op hbo-niveau. Daarnaast is externe capaciteit ingehuurd ter ondersteuning. De ondersteuning is ook nodig om tijd vrij te maken voor de ontwikkelingen in relatie tot de Omgevingswet en de Wet kwaliteit in de bouw. Eén van de medewerkers heeft bovendien specialistische kennis waar het gaat om monumenten. Waar het gaat om het toetsen van constructieve veiligheid wordt constructeurexpertise ingehuurd. De medewerkers voldoen aan de eisen.

De werkvoorraad bestaat gemiddeld genomen uit niet complexe objecten. Daar waar het gaat om complexe objecten krijgt de zaak multidisciplinaire aandacht, opdat alle aspecten getoetst worden. Hiermee wordt de lagere frequentie in complexiteit gecompenseerd. Daarnaast geldt ook hier het 'vier-ogen' principe waarmee een collegiale toets een vanzelfsprekendheid is. Bovendien wordt voor vergunningverlenende taken in relatie tot werken van omvangrijke constructieve aard of zoals de specifieke werkzaamheden aan het Kanaal Almelo De Haandrik ingezet op inhuur van specialistische capaciteit.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 5 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

3. Vergunningverlening milieu

Onderstaande activiteiten 1 t/m 5 moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren. Het is aan het bevoegd gezag om de portefeuille aan inrichtingen te beoordelen (problemanalyse) en te bepalen welke inrichtingen klasse I, klasse II eenvoudig, klasse II complex en klasse III zijn. Activiteit 6 kan worden uitbesteed aan een marktpartij, mits de uitbestedende overheidsorganisatie beschikt over minimaal één medewerker die voor de deskundigheid nodig is voor activiteit 5.

Activiteit
1. Toetsen van de ontvankelijkheid van het milieudeel van een aanvraag.
2. Adviseren over en/of opstellen van besluiten in relatie tot het verlenen, weigeren, wijzigen of intrekken van het milieudeel van een omgevingsvergunning voor het oprichten, veranderen of veranderen van de werking of het inwerking hebben van een inrichting dan wel het uitvoeren van Omgevingsbeperkte milieutoets (OBM).
3. Afhandelen van meldingen in het kader van het activiteitenbesluit, inclusief het beoordelen van gekwantificeerde doelvoorschriften, erkende maatregelen, verplichte maatregelen en/of het beoordelen van een gelijkwaardige voorziening op basis van representatieve meetgegevens, onderbouwde berekeningen of een risicoanalyse en het opstellen van maatwerkvoorschriften en instemmende beschikkingen.
4. Tijdig signaleren welke milieuspecialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen.

3. Vergunningverlening milieu

Deze taken zijn overgedragen aan de ODT. De milieu specialistische medewerkers van de ODT voldoen aan de gestelde eisen van de Kwaliteitscriteria. Daar waar deze taken raakvlakken hebben met de overige vergunningverlenende taken binnen de Wabo - welke niet zijn overgedragen aan de ODT - wordt afgestemd opdat het proces op elkaar aansluit. De ODT heeft sinds 2021 te kampen met een capaciteitstekort van voldoende gekwalificeerde capaciteit. Met de name de vergunningverlening als ook het toezicht op de agrarische branche wordt daardoor vertraagd in de doorstroom van zaken. In 2022 zijn op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt in de vorm van 'out of the Box maatregelen' zodat er meer capaciteit ingezet kan worden op zaken die prioriteit moeten hebben zoals stikstof, het toetsen van aanvragen en MER-beoordelingen. Capaciteit wordt gewonnen door het toets niveau van meldingen tijdelijk te verlagen, incomplete aanvragen na 4 weken te weigeren in plaats van nog een keer contact leggen dat er nog stukken nodig zijn. Maar ook door minder snel een last onder dwangsom op te leggen. Dat raakt de kwaliteit, maar is in relatie tot de nijpende situatie aanvaardbaar.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 6 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

3a. Vergunningverlening Alcoholwet, de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetten

De vergunningverlening van de Alcoholwet, APV en de bijzondere wetten is in uitvoering bij de groep APV van het team Omgeving. Hoewel er voor deze taken nog geen kwaliteitscriteria gelden heeft het college wel de intentie uitgesproken om op termijn alle VTH-taken volgens de kwaliteitscriteria uit te voeren.

Voor deze taak zijn 2 medewerkers (1.6 fte) beschikbaar en een achtervang van 0.5 fte dat ingevuld wordt door een college die ook andere taken heeft binnen de groep APV. De processen zijn bijgeslepen via een leantraject. Ingezet is daarbij op doelmatigheid en verbeteren doorlooptijd aanvragen c.q. meldingen. De focus ligt daarbij ook op het ingediend krijgen van volledige aanvragen en het voldoen aan de indieningsvereisten. Ook hier ligt de taak van casemanager bij de medewerkers die vergunningverlening als hoofdtaak hebben. Daarnaast doen zij beleidstaken, zoals het actueel houden van de APV.

Waar het gaat om de hoofdtaak vergunningverlening geldt ook hier dat de volgende activiteiten nauwgezet worden gevolgd in de procedure:

- Controle en beoordeling van de aanvraag/melding of deze volledig en juist van inhoud is;
  - Controle of alle gevraagde bijlagen zijn bijgevoegd;
  - Toetsen of er een strijdigheid bestaat met het bestemmingsplan of andere regelgeving;
  - Opstellen vergunning/ontheffing;
  - Administratieve verwerking.
-
- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de activiteiten behorende bij deze taak. In relatie tot de kwaliteit is aangesloten bij de kwaliteitscriteria – voor zover ze voor dit onderdeel toepasselijk zijn - die gelden voor de taken vergunningverlening die wel expliciet zijn genoemd in de kwaliteitscriteria en raakvlakken hebben.

4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren. Een medewerker op HBO-niveau beoordeelt bij de intake per geval of er sprake is van een complexe of eenvoudige situatie.

Activiteit

1. Uitvoeren toezicht aan de hand van vergunningstekeningen, voorwaarden en geldende planologische regels:
  - a. toezicht houden op de uitvoering van de bouw;
  - b. toezicht houden bij bestaande bouw;
  - c. toezicht houden op sloopwerkzaamheden, exclusief asbest
  - d. toezicht houden op de naleving van veiligheidsvoorschriften;
  - e. toezicht op de naleving van brandvoorschriften;
  - f. toezicht houden op het gebruik van gebouwen;
  - g. toezicht houden op het gebruik van gronden;
  - h. toezicht houden op werken/werkzaamheden.
2. Inschakelen van specialist voor complexe situaties en beoordelen toepasbaarheid advies van specialist.
3. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken.
4. Handhaven bij geconstateerde overtredingen.
5. Behandelen van de gereedmelding van aanleg, bouw en/of sloop.
6. Behandelen ongewone voorvallen, klachten, meldingen en verzoeken tot handhaven.

4. Toezicht en Handhaving Bouw/RO

Op 14 mei 2019 heeft de Eerste Kamer de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen aangenomen. De wet is voorzien in werking te treden op 1 januari 2023, nadat deze samen met de Omgevingswet viermaal is uitgesteld. De marktpartijen krijgen vanaf dat moment de taak voor een kwalitatief goed bouwwerk te zorgen en daarop toe te zien door het inschakelen van een kwaliteitscontroleur. De gemeente kan nog wel steekproeven doen, maar verliest de primaire toetstaken. Het toezicht en de handhavingstaken blijven onderdeel van de gemeentelijke taken. Het betekent wel dat de rol van toezichthouder meer richting ruimtelijke ordening gaat en mogelijk later in het proces van bouwen aanhaakt.

Sinds medio 2019 is ingezet om de capaciteit op adequaat niveau te houden en min of meer flexibel in te richten. Daarbij is de keus gemaakt om toezichthouders aan te stellen die tevens ingezet kunnen worden op het toezicht ruimtelijke ordening. Daarmee wordt geanticipeerd op de nieuwe situatie waarvan verwacht wordt dat het toezicht op de ruimtelijke ordening belangrijker en intensiever gaat worden.

De capaciteit van het bouw- en ro-toezicht heeft een omvang van 3 fte. Hiervan zijn 2 fte's in vaste dienst en 1 fte is ingehuurd. Hiermee is de capaciteit op 3 fte gebracht. De ervaren medewerkers ondersteunen elkaar en stammen waar nodig af door het vier ogenprincipe toe te passen. Daarnaast wordt voor toezicht op werken van omvangrijke constructieve aard of zoals de specifieke werkzaamheden aan het Kanaal Almelo De Haandrik daar waar nodig ingezet op inhuur van specialistische capaciteit.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 6 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

5. Toezicht en handhaving milieu

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren. Het is aan het bevoegd gezag om de portefeuille aan inrichtingen te beoordelen (probleemanalyse) en te bepalen welke inrichtingen klasse I, klasse II eenvoudig, klasse II complex en klasse III zijn.

Activiteit

1. Opstellen en uitvoeren van:
  - a. risicoanalyse op bedrijfsniveau
  - b. bedrijfsspecifiek toezichtsplan met risico's, beoordelingspunten en bijbehorende toezichtmethode en frequentie.
2. Administratief toezicht houden op basis van openbare en bedrijfsspecifieke documenten (inclusief het beoordelen van rapporten die naar aanleiding van de vergunning moeten worden ingediend, bijv. NRB toets).
3. Voorbereiden en uitvoeren van controles ter plaatse op basis van vergunningvoorschriften, rechtstreekse verboden, meldingen en/of de eisen uit het Activiteitenbesluit (of de gelijkwaardige voorzieningen).
4. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken. Opstellen bezoekverslag/brief.
5. Handhaven bij (opnieuw) geconstateerde overtredingen conform sanctiestrategie.
6. Behandelen ongewone voorvallen, klachten, meldingen en verzoeken tot handhaven. (door alle klassen inrichtingen)
7. Tijdig signaleren welke specialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen.

5. Toezicht en Handhaving milieu

Deze taken zijn overgedragen aan de ODT. De milieu specialistische medewerkers van de ODT voldoen aan de gestelde eisen van de Kwaliteitscriteria. Daar waar deze taken raakvlakken hebben met andere dossiers stemmen de gemeente en de ODT met elkaar af op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan deze taak.

Motivatie afwijking

De ODT heeft sinds 2021 te kampen met een capaciteitstekort van voldoende gekwalificeerde capaciteit. Met name de vergunningverlening als ook het toezicht op de agrarische branche wordt daardoor vertraagd in de doorstroom van zaken. In 2022 zijn op bestuurlijk niveau afspraken gemaakt in de vorm van 'out of the Box maatregelen' zodat er meer capaciteit ingezet kan worden op zaken die prioriteit moeten hebben zoals stikstof, het toetsen van aanvragen en MER-beoordelingen. Capaciteit wordt gewonnen door het toets niveau van meldingen tijdelijk te verlagen, incomplete aanvragen na 4 weken te weigeren in plaats van nog een keer contact leggen dat er nog stukken aangevuld moeten worden. Maar ook door minder snel een last onder dwangsom op te leggen. Dat raakt de kwaliteit, maar is in relatie tot de nijpende situatie aanvaardbaar.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 7 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

6. Toezicht en handhaving bodem

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de toezicht en handhaving. Bij eenvoudige saneringen

Activiteit

1. Maken van een risicoanalyse en indien nodig vertalen naar locatie-specifiek toezicht plan met risico's, beoordelingspunten en bijbehorende toezichtmethode en frequentie.
2. Voorbereiden op basis van openbare en locatie specifieke bronnen en uitvoeren van controles ter plaatse.
3. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken. Opstellen bezoekverslag/brief.
4. Handhaven bij (opnieuw) geconstateerde overtredingen conform sanctiestrategie.
5. Behandelen ongewone voorvallen 24 uur per dag, klachten, meldingen en verzoeken tot handhaven.
6. Tijdig signaleren welke specialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen.

6. Toezicht en Handhaving Bodem

Deze taken zijn overgedragen aan de ODT. De milieu specialistische medewerkers van de ODT voldoen aan de gestelde eisen van de Kwaliteitscriteria. Daar waar deze taken raakvlakken hebben met andere dossiers stemmen de gemeente en de ODT met elkaar af op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan deze taak.

Daarnaast participeert de gemeente Twenterand in het Projectbureau BodemAsbestSanering (BAS). Het BAS ontzorgt in relatie tot asbest in de bodem de gemeente door te faciliteren, inventariseren, onderzoeken en te saneren. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld die door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld. Regelmatig is er ambtelijk en bestuurlijk overleg om af te stemmen en de monitoring van het uitvoeringsprogramma.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 7 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

7. Toezicht en handhaving groene wetgeving

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de toezicht en handhaving.

Activiteit

1. Het beoordelen of ontheffing- of vergunningplichtige activiteiten op basis van de wet natuurbescherming plaatsvinden.
2. Maken van een risicoanalyse en indien nodig vertalen naar situatie specifiek toezichtsplan met risico's, beoordelingspunten en bijbehorende toezichtmethode en frequentie.
3. Voorbereiden op basis van openbare en situatie specifieke bronnen en uitvoeren van controles ter plaatse.
4. Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken. Opstellen bezoekverslag/brief.
5. Handhaven bij (opnieuw) geconstateerde overtredingen conform sanctiestrategie.
6. Behandelen klachten, meldingen (ongewone voorvallen) en verzoeken tot handhaven.
7. Tijdig signaleren welke specialisten en/of juristen moeten worden ingeschakeld en hun bijdragen op relevantie, toepasbaarheid en benodigde diepgang beoordelen.

Eisen aan medewerkers die deze zeven activiteiten uitvoeren

Opleiding	Werkervaring	Aanvullende kennis	Frequentie
Basisopleiding: <ul style="list-style-type: none"> ▪ MBO-niveau Aanvullende opleiding(en): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Basis cursus Wet Natuurbescherming <ul style="list-style-type: none"> - Soortenbescherming - Gebiedsbescherming - Houtopstanden ▪ Basis cursus Awb ▪ Basis cursus Wabo 	1 jaar	Diepgaande kennis: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stedelijk groen ▪ Natura2000 ▪ Ecologische en landschappelijke condities 	Besteden van 2/3 fte aan deze zeven activiteiten.

Eisen aan organisaties die deze zeven activiteiten uitvoeren

minimaal 2 medewerkers die voldoen aan bovengenoemde criteria
---

7. Toezicht en Handhaving groene wetgeving

Het toezicht op de regels van de Wet natuurbescherming wordt voor een belangrijk deel uitgevoerd door de provincie Overijssel. Daar waar de gemeente een Omgevingsvergunning heeft verleend waarbij tevens een Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) is afgegeven door de provincie ligt de toezicht en handhavingstaak in principe bij de gemeente. Waar de grens ligt en wie de handschoen oppakt is nog niet helemaal vastgelegd. De praktijk is dat zich dat in het dagelijks werk vormt en in onderling overleg en samenwerking wordt ingevuld.

De VTH-taken in relatie tot de groene wetten zijn ondergebracht bij verschillende instanties. De gemeente speelt daarin op lokaal en soms op interlokaal niveau een actieve rol. De regels inzake 'groen' zijn onder meer opgenomen in de APV en de Bomenverordening.

Hier is een taak weggelegd voor alle toezichthouders, maar met name de toezichthouders van groep 'nieuwe werken'. Ook de Boa's hebben hier een taak in en hebben op basis van hun netwerk contact met de 'groene' Boa's. Daarnaast zijn er in Twente en in Overijssel op regionaal en provinciaal niveau convenanten gesloten die het mogelijk maken om Boa's breder in te zetten, zoals het toezicht in de buiten- en natuurgebieden.

De gemeente Twenterand heeft deze convenanten ondertekend en zoekt actief de samenwerking op. Op deze wijze is het mogelijk specialistische Boa's (Groene wetten) in te zetten binnen het gehele gebied dat als zodanig is benoemd in de bedoelde convenanten, waarvan bijvoorbeeld Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten onderdeel van uit maken. Daarnaast is de provincie Overijssel het bevoegd gezag waar het gaat om de Natuurbeschermingswet. Ook bij vergunningverlening in relatie tot de Omgevingsvergunning wordt er getoetst op de onderdelen flora- fauna beheer en soortenbescherming. Met de Omgevingsdienst Twente zijn afspraken gemaakt dat zij in voorkomende gevallen een QuickScan toetsen aan de regels. Wanneer een QuickScan wordt geëist wordt bepaald op basis van een beleidsregel toets

De dagelijkse praktijk toont dat de capaciteit voldoende is om deze taak in gezamenlijkheid met de overige betrokkenen en samenwerkende organisaties uit te voeren.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 7 activiteiten behorende bij deze taak en wordt in voldoende mate voldaan aan de kwaliteitscriteria.

7a. Boa taken

- a. uitvoerend ondersteunen bij (eenvoudige) zaken;
  - b. deskundig ondersteunen bij gecompliceerde strafzaken;
  - c. signaleren van zaken die buiten de opsporingsbevoegdheid of competenties vallen;
  - d. terugkoppelen uitvoerbaarheid/handhaafbaarheid van normen en beleid.
- Opmaken strafrechtelijke stukken (Procesverbaal, SAM-verbaal, BSB-m, politietransactie)
 Informatie-uitwisseling politie, justitie en overige opsporingspartners

Toezicht en Handhaving Alcoholwet, APV en bijzondere wetten

De toezicht en handhavingstaken die voortvloeien uit de Alcoholwet, Algemene Plaatselijke Verordening (APV), overige lokale verordeningen en bijzondere wetten is voornamelijk ondergebracht bij de toezichthouders die tevens Buitengewoon Opsporingsambtenaar (Boa) zijn.

Het betreft 3 Boa's die ook specialiteit Alcoholwet in hun bevoegdheden hebben. Twee Boa's hebben bevoegdheden in Domein II (Milieu, Welzijn en Infrastructuur) en één Boa in Domein I (Openbare Ruimte). De Boa heeft voldoende ervaring en zijn kennis is actueel. De Boa's werken ook buiten kantooruren en kennen een werkweek van 36 uur. Tevens is er een praktische samenwerking met de Boa's van de buurgemeenten. In 2021-2022 is deze specifieke taakuitvoering geëvalueerd om te beoordelen of capaciteit en werkvoorraad in balans zijn. Dit bleek niet het geval. De intentie bestaat het capaciteitstekort op te heffen door 1 fte toe te voegen.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de activiteiten behorende bij deze taak en genoemd zijn in het kader achter de aanduidingen a tot en met d als ook de bijvoeging onder d. Deze activiteiten zijn overgenomen uit de kwaliteitscriteria 2.2. In relatie tot de kwaliteit is aangesloten bij de kwaliteitscriteria die gelden voor de toezicht- en handhavingstaken die wel expliciet zijn genoemd in de kwaliteitscriteria.

Juridische deskundigheidsgebieden

8. Behandelen juridische aspecten vergunningverlening

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren.

Activiteit
1. (Procedureel) beoordelen van vergunningaanvragen.
2. Adviseren over diverse juridische vraagstukken op het terrein van het omgevingsrecht.
3. Adviseren dan wel opstellen van beschikkingen ten aanzien van (complexe) aanvragen op grond van de Wabo, en het adviseren over gedoogbeschikkingen (zorgvuldige voorbereiding, deugdelijke motivering, gebaseerd op actuele wetgeving en conform de jurisprudentie).
4. Behandelen van bezwaar- en beroepschriften, verzoeken voorlopige voorziening en zienswijzen, opstellen verweerschriften en pleitnota's en vertegenwoordigen van het bevoegd gezag bij de behandeling ter zitting.

Met ingang van 1 januari 2019 zijn de milieutaken overgedragen aan de ODT. Dat geldt ook voor de juridische aspecten in relatie tot vergunningverlening, toestemming milieu. De ODT heeft geen mandaat om de procedure zelfstandig af te handelen. Ze verzorgen wel in conceptstukken gedurende de gehele procedure, inclusief eventueel ingebrachte zienswijzen, bezwaar, beroep en hoger beroep. De juridisch medewerkers van Twenterand maken de stukken echter definitief en leggen het ter besluitvorming voor aan het college.

Betreffende de overige Wabo-taken, bijzondere wetten en lokale autonome regelgeving worden de juridische aspecten afgehandeld door de juridisch medewerker. Het betreft 1 fte met dien verstande dat de 2 juridisch medewerkers voor handhaving ook taken binnen het aspect vergunningverlening behandelen.

Om vermenging van belangen uit te sluiten is er evenals bij de vergunningverlenende- en toezichthoudende taken er sprake van scheiding op dossierniveau. Dat betekent dat de medewerkers die voor de locatie een handhavingzaak behandelen niet degene is die ook de aspecten met betrekking tot het verlenen van de vergunning in behandeling heeft. Iedere heeft haar of zijn specialisatie, maar ook samenwerkend en afstemmend.

In de praktijk blijkt dat het behandelen van de juridische aspecten in specifieke gevallen ook de taken raakt die zijn overgedragen aan de ODT. In die gevallen wordt er tussen medewerkers van de gemeente Twenterand en de ODT afgestemd. In gevallen dat het tot een rechtsgang komt behandelt een juridisch specialist van de ODT de milieuaspecten en de juridisch specialist van de gemeente de overige aspecten. Het verweer dat wordt gevoerd bij het rechtsprekend orgaan wordt in die gevallen in gezamenlijkheid namens het college gevoerd. De praktijk toont dat er ook een vanzelfsprekende samenwerking bestaat met de juridisch medewerkers die de juridische aspecten bij de taak handhaving behandelen.

Motivatie afwijking

De fte is onderdeel van inmiddels een jong team die qua opleiding voldoet. De ervaring groeit met de dag. Daarnaast is er altijd een mogelijkheid en de bereidheid om hoor en wederhoor te plegen bij ervaren collega's en bij de juridisch adviseurs. Bovendien wordt gebruik gemaakt van het 4-ogenprincipe. Daarbij worden stukken collegiaal tegen gelezen.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 4 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

9. Behandelen juridische aspecten handhaving

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren.

Activiteit

1. (Procedureel) beoordelen van handhavingsverzoeken en gedoogbeschikkingen.
2. Adviseren over juridische vraagstukken op het terrein van omgevingsrecht.
3. Behandelen en begeleiden van handhavingsprocedures.
4. Opstellen van beschikkingen ten aanzien van (complexe) handhavingszaken (ook gedoogbeschikkingen) en het doen van aanschrijvingen in het kader van de Wabo onderdelen bouw, RO en milieu (zorgvuldige voorbereiding, deugdelijke motivering, gebaseerd op actuele wetgeving en conform de jurisprudentie).
5. Adviseren over flankerend beleid / afstemming bestuursrechtelijke acties en strafrechtelijk vervolg door boa.
6. Adviseren over invorderen bestuurlijke geldschulden.
7. Behandelen van bezwaar- en beroepschriften, verzoeken voorlopige voorziening en zienswijzen, opstellen verweerschriften en pleitnota's en vertegenwoordigen van het bevoegd gezag bij de behandeling ter zitting.

Met ingang van 1 januari 2019 zijn de milieutaken overgedragen aan de ODT. Dat geldt ook voor de juridische aspecten van de handhaving op de wet- en regelgeving specialisatie milieu. De ODT heeft geen mandaat om de procedure zelfstandig af te handelen. Ze verzorgen wel in conceptstukken gedurende de gehele procedure, inclusief eventueel ingebrachte zienswijzen, bezwaar, beroep en hoger beroep. De juridisch medewerkers van Twenterand maken de stukken echter definitief en leggen het ter besluitvorming voor aan het college.

Betreffende de overige Wabo-taken, bijzondere wetten en lokale autonome regelgeving worden de juridische aspecten afgehandeld door de juridisch medewerkers. Het betreft 2 fte's met ieders hun specialisatie, maar ook samenwerkend en afstemmend. Het is een jong team dat qua opleiding voldoet. De ervaring groeit met de jaren. Daarnaast is er altijd een mogelijkheid en de bereidheid daartoe om hoor en wederhoor te plegen bij ervaren collega's en de bij de juridisch adviseurs. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan de juridische taken die voortkomen uit het toezicht op de naleving van de regels zoals verbonden aan de Wabo (niet zijnde milieu), de bijzondere wetten en lokale autonome regels.

In de praktijk blijkt dat het behandelen van de juridische aspecten in specifieke zaken ook de taken raakt die zijn overgedragen aan de ODT. In die gevallen wordt er tussen medewerkers van de gemeente Twenterand en de ODT afgestemd. In gevallen dat het tot een rechtsgang komt behandelt een juridisch specialist van de ODT de milieuaspecten en de juridisch specialist van de gemeente de overige aspecten. Het verweer dat wordt gevoerd bij het rechtsprekend orgaan wordt in die gevallen in gezamenlijkheid namens het college gevoerd. De praktijk toont dat er ook een vanzelfsprekende samenwerking bestaat met de juridisch medewerkers die de juridische aspecten bij de taak vergunningverlening behandelen.

Motivatie afwijking

De 2 fte's zijn onderdeel van inmiddels een jong team die qua opleiding voldoet. De ervaring groeit met de dag. Daarnaast is er altijd een mogelijkheid en de bereidheid om hoor en wederhoor te plegen bij ervaren collega's en bij de juridisch adviseurs. Bovendien wordt gebruik gemaakt van het 4-ogenprincipe. Daarbij worden stukken collegiaal tegen gelezen.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 7 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

10. Behandelen juridische aspecten afwijkingsbesluiten

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren. Een medewerker op HBO-niveau beoordeelt bij de intake per geval of er sprake is van een complexe of eenvoudige situatie.

Activiteit

1. Toetsen van een aanvraag aan het bestemmings- of inpassingsplan en het beoordelen van ontheffingsmogelijkheden.
2. Beoordelen wel/niet meewerken aan een initiatief en planologische medewerking.
3. Maken van een keuze voor het geëigende juridische/planologische instrument per initiatief (afwijkingsbesluit of een andere planvorm/besluit op basis van de Wabo of Wro).
4. Voorbereiden, motiveren, opstellen en laten nemen van een afwijkingsbesluit.
5. Behandelen van bezwaar- en beroepschriften, verzoeken voorlopige voorziening en zienswijzen, opstellen verweerschriften en pleitnota's en vertegenwoordigen van het bevoegd gezag bij de behandeling ter zitting naar aanleiding van een afwijkingsbesluit

De juridische aspecten van afwijkingsbesluiten zijn ondergebracht bij verschillende behandelaars binnen het team Omgeving. De (juridisch)medewerkers (vergunningverlening en ruimtelijke ordening) verdelen daarbij de zaken in binnenplanse (vergunningtoetsers) en buitenplanse (juridisch medewerkers RO) verzoeken, als ook de zogenaamde 'kruimelafwijkingen'. Tevens geldt hier het vierogen principe en worden complexe zaken ook besproken met de juridisch adviseur.

De praktijk is dat de ontvangen aanvragen getoetst worden aan het ter plaatse geldend bestemmingsplan. Die taak wordt uitgevoerd door de bouwplantoetsers al of niet in overleg met de medewerkers RO-beleid. Enige mate van een vanzelfsprekende afstemming vindt regelmatig plaats. De mate van afwijken ten opzichte van het vigerende plan is daar min of meer bepalend in.

De huidige regels zijn dermate dat het aantal initiatieven die met een zogenaamde 'Kruimelafwijking' kunnen worden gerealiseerd toeneemt. Dat vergt anders handelen en komt in veel gevallen tot maatwerkdossier. Dat maakt dat de afwijkingsbesluit breed worden besproken binnen het team waarbij zowel de groep Grondgebied zaken, de groep RO en de groep Vergunningverlening wekelijks aan de omgevingstafel plaatsnemen en details doornemen. De juridisch medewerkers vergunningverlening nemen activiteit 5 op zich in gevallen van bezwaar, beroep en hoger beroep. Ze worden daarbij bijgestaan door de vakspecialisten en in voorkomende gevallen door de juridisch adviseur.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 5 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

11. Ketentoezicht

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren.

Activiteit

1. Voorbereidend onderzoek externe en schriftelijke en open bronnen.
2. Uitvoeren van tactische/risico analyses keten/branche/bedrijf o.b.v. prioriteiten, beleid of op verzoek.
3. Opstellen van ketenbeschrijvingen en barrièremodellen.
4. Opstellen van analyseprofielen en interventiestrategie.
5. Data verzamelen, veredelen en analyseren.

De uitvoering van het ketentoezicht is overgedragen aan de ODT. Op basis van draaiboeken worden onderzoeken uitgevoerd en vullen zij de functie van informatieknooppunt in.

Daar waar nodig ondersteunt de gemeente al of niet op projectbasis.

- Op deze wijze wordt door de ODT uitvoering gegeven aan de 5 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

12. Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving

Onderstaande activiteiten moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Het betreffen kernactiviteiten van de Wabo die bij het bevoegd gezag thuishoren.

Activiteit

- 1 Opsporen van (economische) milieudelicten op het terrein van natuur en milieu en fysieke leefomgeving (waaronder bouwen, bodem, asbest, wonen, monumenten en ruimte) voor de benodigde deskundigheidsgebieden:
  - a. uitvoerend ondersteunen bij (eenvoudige) zaken;
  - b. deskundig ondersteunen bij gecompliceerde strafzaken;
  - c. signaleren van zaken die buiten de opsporingsbevoegdheid of competenties vallen;
  - d. terugkoppelen uitvoerbaarheid/handhaafbaarheid van normen en beleid.
- 2 Opmaken strafrechtelijke stukken (Procesverbaal, SAM-verbaal, BSB-m, politietransactie)
- 3 Informatie-uitwisseling politie, justitie en overige opsporingspartners

Deze taak is overgedragen aan de ODT. Van de 3 Boa's die de gemeente Twenterand in dienst heeft hebben 2 Boa's ook bevoegdheden in Domein II en vervullen in voorkomende gevallen hun taak hierin. Met name waar het gaat op de Wet natuurbescherming en lokale regels. In voorkomende gevallen wordt in afstemming met de ODT een specialistische Boa ingezet. Daarnaast wordt ook deelgenomen aan regionale projecten.

- Op deze wijze wordt door de ODT, maar ook door de Boa's uitvoering gegeven aan de 5 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

Specialistische deskundigheidsgebieden accent bouwen

Vooraf

De Eerste Kamer heeft op 14 mei 2019 de Wet kwaliteitsborging voor de bouw (Wkb) aangenomen. De wet is voorzien gelijk met de Omgevingswet van kracht te worden. Hoewel er nog vele acties vereist zijn alvorens de wet van kracht kan worden houdt de minister nu vast aan de planning van 1 januari 2023. Meer duidelijkheid volgt medio 2022. De Wet kwaliteitsborging borging voor het bouwen zal bij inwerkingtreding alleen gelden voor bouwwerken vallend onder Gevolgklasse 1. Volgens het ontwerp Besluit kwaliteitsborging betreffen dit samengevat de volgende bouwwerken:

- Grondgebonden eengezinswoningen (een woning die rechtstreeks toegankelijk is op het straatniveau en waarvan één van de woonlagen aansluit op het maaiveld), inclusief nevenfuncties (garage, kantoor aan huis)
- Woonboten
- Vakantiewoningen
- Bedrijfspannen van maximaal 2 bouwlagen, inclusief een klein kantoor/ kantine
- Kleine fiets- en voetgangersbruggen (niet over rijks- of provinciale wegen)
- Overige bouwwerken geen gebouw zijnde tot maximaal 20 meter hoog (masten, antennes, etc.)

- Verbouwingen van hiervoor genoemde bouwwerken vallen ook onder gevolgklasse 1 (voor zover niet vergunningvrij).

Vooralsnog vallen de volgende gevallen **niet** onder kwaliteitsborging (situatie 1-1-2022):

- Monumenten
- Bouwwerken waarbij voor het gebruik een milieuvergunning nodig is;
- Bouwwerken waarbij voor het gebruik een vergunning of melding brandveilig gebruik nodig is;
- Bouwwerken waarbij er sprake is van een gelijkwaardige oplossing voor brand- of constructieve veiligheid.

Voor de bouwwerken die niet binnen de reikwijdte van de Wkb vallen blijft vooralsnog de bestaande werkwijze van kracht. Met dien verstande dat na een evaluatie van de Wkb (binnen 3 jaar na inwerkingtreding) de mogelijkheid wordt opengehouden dat ook deze overige bouwwerken binnen de reikwijdte worden gebracht.

Met name de procedure als ook de technische toetsing van de activiteit bouwen aan de hand van het Bouwbesluit zal op het moment van inwerkingtreding aanzienlijk wijzigen. Een belangrijk deel van de uitvoering komt in handen van private partijen. De opdrachtgever en/of aannemer contracteert een zogenaamde kwaliteitsborger die aan de hand van een borgingsplan de realisatie van het bouwwerk bewaakt/controleert. Dat betekent gelijktijdig dat een deel van de taken die nu bij de gemeente liggen verdwijnen en de capaciteit die daarmee gemoeid is. De bestaande formatie zal een rolverandering ondergaan en tijdelijke arbeidskrachten zullen mogelijk niet meer nodig zijn.

De bestaande formatie kan taken behouden in de sfeer van toezicht brandveiligheid, maar ook binnen het toezicht op de bouwwerken buiten Gevolgklasse 1. Daarnaast zal er extra toezicht nodig zijn op Ruimtelijke Orderingsaspecten in samenhang met de nieuwe regels binnen de Omgevingswet.

Nu een concreet toezichtbeeld lang op zich heeft laten wachten is er nu al sprake van onvoldoende capaciteit op de inhuur – een arbeidsmarkt voor deze specifieke taken.

13. Bouwfysica

Onderstaande activiteiten 1 t/m 10 kunnen worden uitbesteed aan een marktpartij, mits de uitbestedende overheidsorganisatie beschikt over het deskundigheidsgebied '2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening' of 4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening'. Een medewerker op HBO-niveau beoordeelt bij de intake per geval of er sprake is van een complexe of eenvoudige situatie.

Activiteit

- 1 Bespreken bevindingen met architect en/of adviesbureau.
- 2 Toetsen tekeningen en berekeningen daglichttoetreding.
- 3 Toetsen tekeningen en berekeningen rookgasafvoer.
- 4 Controleren door visuele inspecties tijdens uitvoering van de bouw.
- 5 Controleren door uitvoeren controlemetingen geluid, ventilatie, luchtdichtheid.
- 6 Toetsen uitgangspunten, tekeningen en berekeningen ventilatie.
- 7 Beoordelen bouwplan op samenhang tussen alle bouwfysische aspecten.
- 8 Toetsen tekeningen en berekeningen geluidwering
- 9 Toetsen bouwkundige details koudebruggen.
- 10 Toetsen uitgangspunten en berekeningen EPC en luchtdoorlatendheid

Deze veelzijdige taak kent vele aspecten die tijdens meerdere objectfasen aandacht vereist. Dat is ook de reden dat het team Omgeving vanuit meerdere specialismen en gedurende verschillende momenten de objecten toetst. Hier liggen taakmomenten bij bouwplantoetsing, de vergunningverlener, de ro-medewerker en de toezichthouder.

Motivatie afwijking

Er is de afgelopen periode verloop van capaciteit geweest in het team. Het team is min of meer aan het verjongen. Het oprispen is een goede ontwikkeling. De ervaring wordt echter ook gemist. Dat wordt opgevangen door overleg en delen van bevindingen en ervaringen. De mogelijkheid en de bereidheid daartoe bestaat bij ervaren collega's en bij de juridisch adviseurs. Bovendien wordt gebruik gemaakt van het 4-ogenprincipe. Daarbij worden zaken en stukken voor zover van belang collegiaal tegen gelezen.

In dit samenspel wordt voor zover van belang ook een beroep gedaan op specialistische kennis die bij de buurgemeenten aanwezig is. Daarvan is met name sprake bij complexe situaties of objecten. Doorgaans is er echter sprake van eenvoudige situaties en objecten. Tevens wordt in voorkomende gevallen advies gevraagd bij de ODT (bijvoorbeeld waar het gaat om geluidsaspecten), de Regiobrandweer en bij de Veiligheidsregio).

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 10 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

14. Brandveiligheid

Onderstaande activiteiten 1 t/m 11 moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Een medewerker op HBO-niveau beoordeelt bij de intake per geval of er sprake is van een complexe of eenvoudige situatie.

Activiteit

- 1 Adviseren bij standaard / niet complexe vergunningen en meldingen bouw en milieu.
- 2 Adviseren bij vergunningen brandveilig gebruik.
- 3 Monitoren en analyseren van controlegegevens, ingekomen meldingen e.d.
- 4 Afhandelen van klachten.
- 5 Uitvoeren van standaard / niet complexe inspecties brandpreventie.
- 6 Beoordelen van eenvoudige gelijkwaardigheden.
- 7 Adviseren en laten informeren bij eenvoudige afwijkingsbesluiten (o.a. t.a.v. bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen, brandweezorg, opkomsttijden etc.).
- 8 Adviseren bij complexe vergunningen en meldingen bouw en milieu.
- 9 Uitvoeren van complexe inspecties brandpreventie.
- 10 Beoordelen van complexe gelijkwaardigheden.
- 11 Adviseren en laten informeren bij een complex afwijkingsbesluit (o.a. t.a.v. bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen, brandweezorg, opkomsttijden etc.).

De taak brandveiligheid krijgt vanuit diverse invalshoeken aandacht in het reguliere werk. Het gaat dan met name om bouwen, gebruik, evenementen en APV gerelateerde activiteiten, maar ook in relatie tot bestemmingsplannen.

Met de Regionale Brandweer Twente bestaat er een nauwe samenwerking en zijn specifieke werkafspraken vastgelegd. Deze worden jaarlijks beoordeeld en zo nodig herzien c.q. geactualiseerd. Daarnaast heeft de Brandweer Twente werkafspraken gemaakt met de ODT over toezicht en advies in relatie tot specialisatie milieu.

De praktijk is dat de Veiligheidsregio en de Brandweer nauw betrokken zijn bij de uitvoering van de VTH-taken door de gemeente Twenterand. Ook bij het herzien, wijzigen van en opstellen van bestemmingplannen worden beide organisaties om advies gevraagd. Dit al of niet in samenhang met de ODT.

Motivatie afwijking

Er is de afgelopen periode verloop van capaciteit geweest in het team. Het team is min of meer aan het verjongen. Het opfrissen is een goede ontwikkeling. De ervaring wordt echter ook gemist. Daarnaast is er vanwege het uitblijven van de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) de laatste jaren veel gebruik gemaakt van inhuur van externe capaciteit in plaats van werven van structurele capaciteit voor deze taken. Hiermee werd voorkomen dat er capaciteit op het taakveld bouw bovenmatig wordt wanneer de Wkb in werking treedt. Bij die inhuur werd altijd als eis gesteld dat ook brandveiligheid in haar/zijn pakket aanwezig moest zijn. Inmiddels is de inhuurcapaciteit vertrokken en wordt naarstig gezocht naar een nieuwe kracht met brandveiligheid in het pakket. Dat is nog niet gelukt. Op dit moment wordt ingezet op bijscholing van de bestaande capaciteit op specialisatie brandveiligheid. Tot die tijd wordt voor zover aan de orde afgestemd met de regiobrandweer.

Daarnaast is er nog de mogelijkheid om te overleggen met ervaren collega's en bij de juridisch adviseurs. Bovendien wordt gebruik gemaakt van het 4-ogenprincipe. Daarbij worden zaken en stukken voor zover van belang collegiaal tegen gelezen.

In dit samenspel wordt voor zover van belang ook een beroep gedaan op specialistische kennis die bij de buurgemeenten aanwezig is.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 11 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de gemeente Twenterand binnen haar grenzen een beperkt aantal objecten kent die complex zijn.

15. Constructieve veiligheid

Onderstaande activiteiten 1 t/m 6 kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij mits de uitbestedende overheidsorganisatie beschikt over het deskundigheidsgebied '2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening' en '4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening'. Voor een verduidelijking voor eenvoudige- en complexe situaties zie blz 13 van deel A

Activiteit

- 1 Controleren constructietekeningen en berekeningen op constructieve veiligheid
- 2 Beoordelen bouwmaterialen betrekking hebbende op de constructie van het bouwwerk.
- 3 Toetsen van de gehele constructie van een bouw aanvraag.
- 4 Bespreken en vastleggen van bevindingen over de gehanteerde rekenmethode en schematisering met het raadgevend ingenieursbureau dat de bouwconstructie heeft ontworpen.
- 5 Inspecteren op uitvoering complexe constructieve zaken.
- 6 Inspecteren op constructies in de gebruiksfase.

Motivatie afwijking

In principe wordt deze taak uitgevoerd door de vergunningverleners (toestemmingen bouw en sloop) en door de toezichthouder bouw. Daarnaast wordt het team bijgestaan door een extern bureau dat tevens een constructeur levert zodra daartoe aanleiding bestaat. Dat geldt – zoals eerder opgemerkt – ook voor waterwerken aan het kanaal Almelo de Haandrik. Niet complexe zaken worden intern getoetst en worden tevens de 6 activiteiten – voor zover aan de orde – uitgevoerd.

- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de 6 activiteiten behorende bij deze taak en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. Daarbij dient opgemerkt te worden dat de gemeente Twenterand binnen haar grenzen een beperkt aantal objecten kent die complex zijn.

16. Bouwakoestiek is vervallen. Is ondergebracht bij onderdeel 'Geluid' zoals hierna verwoord onder criteria 21. Het heeft daarbij betrekking op het aspect Geluid bij Milieu en Bouw.

17. Sloop en asbest

Onderstaande activiteiten kunnen ook uitbesteed worden aan een marktpartij mits de aanbestedende overheidsorganisatie beschikt over het deskundigheidsgebied '4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening'.

Activiteit	
1.	Beoordelen indieningsvereisten melding sloopwerkzaamheden of veiligheidsplan benodigd is.
2.	Inschakelen van specialisten voor complexe situaties en beoordelen toepasbaarheid advies van specialist;
3.	Beoordelen melding voor het geheel of gedeeltelijk slopen van bouwwerken: <ol style="list-style-type: none"> controleren van de volledigheid, juistheid van de inhoud van de meldingen in relatie tot de indieningsvereisten; toetsen aan Bouwbesluit 2012 (werkwijze, asbestinventarisatierapport, afvalscheiding en eindbeoordelingsrapportage) en Wm (stortbewijs); opstellen adviesrapport;
4.	Toezicht op sloopwerkzaamheden, onderdeel asbestsloop en -verwijdering incl. eindbeoordeling op de werkzaamheden.
5.	Nemen van materiaalmonsters op locatie.
6.	Toezicht op mobiele brekers.
7.	Bevindingen rapporteren, overtredingen melden, optreden en ambtelijke vooraankondiging maken (dit laatste indien niet door een marktpartij wordt getoetst).

De 7 activiteiten die onderdeel zijn van de taken binnen Sloop en Asbest zijn onder te verdelen in

- 'Sloop zonder Asbest'
- 'Sloop met Asbest'.

Sub a)

Deze taak ligt voor een belangrijk deel bij de accounthouder (intermediair tussen de gemeente en de ODT waar het gaat om het verwerken van de meldingen en de opdrachtverstrekking aan de ODT.

De Meldingen Sloop zonder Asbest worden door de accounthouder verwerkt en afgehandeld. Tevens zorgt de accounthouder er voor dat de dossiers digitaal worden overgedragen aan de toezichthouders bouw.

Sub b)

De Meldingen Sloop met Asbest boven de 35 m³ worden onder opdracht overgedragen aan de ODT. De ODT zorgt voor afhandeling en toezicht. De meldingen tot maximaal 35 m³ geschroefde asbesthoudende platen worden door de accounthouder afgehandeld. Dit in verband met de regeling dat het vrijgekomen asbest kosteloos naar de gemeentelijke milieustraat kan worden gebracht. Dit is een stimuleringsactie om op reguliere asbest afgevoerd te krijgen.

- Op deze wijze worden de 7 activiteiten in situaties van sloop uitgevoerd door de gemeente of door de ODT. Hierbij geldt dat sloop met asbest een activiteit is die gebonden is aan specifieke milieuregels. Deze taak is overgedragen aan de ODT voor alle asbestslopen mits het vrijgekomen asbest een hoeveelheid van 35 m³ overschrijdt.

ACCENT MILIEU

Vooraf

Nadat in 2018 gefaseerd alle milieutaken en bijbehorende capaciteit is overgedragen aan de Omgevingsdienst Twente bleek met de jaren en het voortschrijdend inzicht dat er een leemte is binnen de gemeentelijke organisatie waar het gaat om generalistisch milieukennis. Daar is behoefte aan, met name richting de Omgevingswet en het meer generalistisch beoordelen van ruimtelijke vraagstukken en taken. Om die reden is er voor gekozen het team Omgeving te versterken met een milieuspecialist. De werving daartoe is medio 2022 gestart.

Ook in deze zoektocht ontmoet de gemeente een overspannen arbeidsmarkt waar de voorraad aan deskundig gekwalificeerd personeel met ervaring uitermate schaars is. Er dienen zich geen potentiële kandidaten aan. De ODT ervaart dezelfde problematiek en krijgt ook de vacante werkplekken niet meer bezet.

Dit vraagt om actie en creativiteit. Dat betekent dat er samengewerkt moet worden met andere gemeenten, ook waar het gaat om het vierogen principe en dat gekozen moet worden voor recentelijk afgestudeerde kandidaten die een groeispurt door moeten maken. Gezond verstand gebruiken helpt daarbij om toch te kunnen blijven roeien met de riemen die ter beschikking zijn. Het zal echter voorkomen dat niet altijd een 10 gehaald kan worden en dat we genoeg moeten nemen met een 7 of lager. Risicobeperking staat daarbij als aandachtspunt voorop. De dienstverlening zal hier hinder van ondervinden. Er wordt echter alles aan gedaan om dit zo beperkt mogelijk te houden.

18. Afvalwater (Indirecte Lozingen)

Activiteiten kunnen uitbesteed worden mits overheid over het deskundigheidsgebied toezicht en handhaven milieu beschikt en minimaal één medewerker met de deskundigheid voor afvalwater.

Activiteit

1. (Adviseren over) monsterneming, het beoordelen en het uitvoeren van (standaard) controles van lozingen die vallen onder algemene regels en vergunde indirecte lozingen.
2. Opstellen/beoordelen van en adviseren over bemonsteringsplannen.
3. Beoordelen van afvalwaterpreventieplannen op zowel kwaliteit als kwantiteit.
4. Het uitvoeren van handhaafbaarheidstoetsen bij vergunningen- en maatwerkprocedures.
5. Behandelen van en adviseren bij klachten.

Taken in relatie tot afvalwater hebben een brede relatie met de VTH-producten. Het raakt ruimtelijke ordening waar het gaat om initiatieven, maar ook bouw, milieu en bijvoorbeeld evenementen. Bij initiatieven en ontwikkelingen in relatie tot VTH-taken worden in voorkomende gevallen adviezen gevraagd hoe kan worden voldaan aan de regels die van toepassing zijn op het lozen van afvalwater.

De deskundigheid van het Waterschap Vechtstromen wordt daarbij veelvuldig geraadpleegd, maar er wordt ook samen gewerkt. Ook de ODT speelt daarin een rol.

- Op deze wijze wordt in het gehele VTH-proces aandacht gegeven aan de genoemde 7 activiteiten.

19. Bodem, Bouwstoffen en Water

Activiteiten 2 en 3 kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij mits de uitbestedende overheidsorganisatie beschikt over de deskundigheidsgebieden '2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening', '4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening', '6. Toezicht en handhaving bodem' en '11. Ketentoezicht'.

Activiteit

1. Onderhouden, gebruiken en toegankelijk maken van informatie uit een Bodeminformatiesysteem (BIS).

Activiteit

2. Ondersteunen en adviseren in het kader van vergunningverlening en toezicht en handhaving, waaronder:
  - a. laten uitvoeren, begeleiden bij en toetsen/controleren van bodemonderzoek/lozingsonderzoek;
  - b. beoordelen bodembeschermende voorzieningen (indien van toepassing: m.b.t. lozingenonderzoek);
  - c. uitvoeren van het grondstromenbeheer in het kader van het besluit bodemkwaliteit;
  - d. beoordelen (aanvragen) grondwateronttrekking, verlenen van de vergunning;
  - e. beoordelen (aanvragen) bodemenergiesystemen;
  - f. beoordelen bodemsanering (noodzaak en plan), bodemonderzoek laten uitvoeren.
3. Adviseren in het kader van een eenvoudig 'afwijkingbesluit'; beoordelen bodemkwaliteit vanuit een oogpunt van volksgezondheid.

Activiteit

4. Adviseren in het kader van een complex 'afwijkingbesluit'; beoordelen geo-hydrologische situatie in relatie tot beoogde functie, beoordelen effecten van beoogde functies op waterkwaliteit, waterkwantiteit en waterveiligheid.

De bodemtaken zijn in volle omvang overgedragen aan de ODT. Dat geldt ook voor bouwstoffen. Betreffende activiteit 1, zijnde het registreren in het Bodeminformatiesysteem (BIS) ligt ook de uitvoering bij de ODT. De bestaande bodemdossiers worden gedigitaliseerd en in BIS geregistreerd door een medewerker van de gemeente.

De adviserende en de VTH-taken in relatie tot deze deskundigheidsgebied, zoals genoemd bij de activiteiten 2, 3 en 4 zijn ondergebracht bij de ODT.

Het aspect 'Water' in relatie tot geo-hydrologie (grondwaterstromen) behoort ook tot dit takenpakket. De ODT en de betrokken waterschappen hebben hierin een nauwgezette samenwerking.

Betreffende het beleidsmatige deel van dit deskundigheidsgebied wordt nauw samengewerkt met de ODT. Een vaste medewerker van de ODT (beleidsadviseur bodem) is de spin in het web voor de gemeenten Twenterand. Deze houdt de ontwikkelingen bij en betreft ons bij de nieuwe ontwikkelingen om er ook lokaal op lokaal niveau een 'kleur' aan te kunnen geven. Dit geldt ook voor de bodemvisie in relatie tot de omgevingsvisie en de ontwikkelingen rondom PFAS.

- Op deze wijze wordt aandacht en uitvoering gegeven aan dit deskundigheidsgebied en de genoemde 4 activiteiten en het beleid.

20. Externe veiligheid

Onderstaande activiteiten 1 t/m 5 moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. Activiteit 5 wordt bij voorkeur door bovenregionale samenwerkingsverbanden en/of gespecialiseerde bureaus uitgevoerd. Dit geldt ook voor activiteit 6, omdat een relatief groot en ruimtelijk complex grondgebied nodig is om met voldoende frequentie het grote aantal verschillende typen situaties te kunnen beoordelen.

Activiteit

1. Vaststellen EV-situatie op basis van het Bevi, Bevb, Bevt en Basisnet (relatie kunnen leggen tussen risicobronnen en ruimtelijke situatie en ontwikkelingen en vice versa).

Activiteit

2. Inbrengen aspecten externe veiligheid in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving en Ruimtelijke Ordening
3. Het bijhouden van de EV-situatie (risicokaart).

Activiteit

4. Toetsen ontvankelijkheid QRA en het beoordelen van het resultaat van een QRA.

Activiteit

5. Uitvoeren van ' risicoberekening in het kader van Bevi, Bevb, Bevt (Safeti, RBMII, LPG-rekentool, CAROLA), inclusief uitvoeren van een GR-berekening.

Activiteit

6. Advisering ten aanzien van verantwoord groepsrisico (inclusief beheersmaatregelen).

Op 1 januari 2021 is de beschikbaarheid van programmatische rijksmiddelen voor externe veiligheid. De beschikbaarstelling verliep tot en met 2020 via de provincies. Met ingang van 2021 ontvangen de gemeenten hiervoor een bijdrage via het gemeentefonds op basis van een verdeelsleutel opgesteld door Cebeon (Centrum Beleidsadviseerend Onderzoek B.V.). Provincies en gemeenten zijn als bevoegd gezag verantwoordelijk voor externe veiligheid (EV) in Nederland. Zo ook de gemeente Twenterand. De gemeente Twenterand heeft de uitvoering van de taken binnen het deskundigheidsgebied overgedragen aan de ODT en de Veiligheidsregio Twente (VRT).

Het betreft de uitvoering van de wettelijke VTH-taken die bij het inwerkingtreden van de Omgevingswet onder deze wet gaan vallen. De financiële middelen die bij de uitvoering van deze taken horen zijn overgedragen aan de ODT die tevens voor een onderlinge verrekening zorgt met de VRT.

Op deze wijze geven deze organisaties – in samenwerking en afstemming op basis van een Gemeenschappelijk Regeling – uitvoering aan de 6 genoemde activiteiten betreffende Externe Veiligheid. De Regiobrandweer vervult daarbij een belangrijke rol.

De gemeente Twenterand heeft geen complexe objecten binnen de gemeentegrenzen in relatie tot de regels externe veiligheid. De praktijk spitst zich dan ook toe op planologische ontwikkelingen en de aanvragen om omgevingsvergunningen. De initiatiefnemers/aanvragers worden in voorkomende gevallen vanaf het moment dat het initiatief aan de gemeenten voorgelegd gewezen op de regels in het kader van externe veiligheid en wat vereist is om het initiatief te toetsen of aan de regels kan worden voldaan. In dat kader worden de ingediende stukken door de gemeente ter toetsing en advisering aan de ODT en de VRT voorgelegd.

- Op deze wijze wordt aandacht en uitvoering gegeven aan dit deskundigheidsgebied en de genoemde 6 activiteiten en het beleid.

21. Geluid

Onderstaande activiteit 7 moet binnen de overheid uitgevoerd worden. Activiteiten 1 t/m, 6 en 10 en 11 kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij mits de uitbestedende overheidsorganisatie beschikt over minimaal één medewerker die beschikt over de deskundigheid nodig voor activiteiten 8 en 9.

Activiteit

1. Uitvoeren geluidsonderzoeken en daarover adviseren.
2. Inventariseren en controleren van invoergegevens.
3. Opstellen en controleren van rekenmodellen.
4. Bewerken van gegevens en databestanden met o.a. GIS.
5. Bewerken van de berekeningsresultaten en toetsen aan de wet- en regelgeving en rapporteren.
6. Beoordelen/toetsen van metingen in het kader van handhaving.
7. Afgeven hogere waarde ontheffing.
8. Uitvoeren van geluidsmetingen
9. Beoordelen noodzaak voor onderzoek en beoordelen rapportages in het kader van de vergunningverlening, toezicht en het nemen van een afwijkingbesluit.
10. Adviseren over geluidaspecten (inclusief hanteren voorschriften).
11. Uitvoeren van trillingsonderzoeken

Alle taken binnen het deskundigheidsgebied geluid zijn overgedragen aan de ODT en worden door deskundigen van de ODT uitgevoerd. Met dien verstande dat activiteit 7 door accounthouder van de gemeente wordt uitgevoerd. Echter niet anders dan nadat een geluidspecialist van de ODT advies heeft verstrekt. Betreffende het daadwerkelijk uitvoeren van trilling onderzoeken als genoemd bij activiteit 11 is in voorkomende gevallen het inschakelen van een marktpartij noodzakelijk.

Daar waar het gaat om geluidsonderzoeken in relatie tot bestemmingsplannen, omgevingsvergunningen of toezicht en handhaving worden de deskundigen van de ODT ingezet voor het uitvoeren van metingen/onderzoeken, toetsen van gegevens/rekenmodellen en de overige activiteiten. In deze gevallen brengt de ODT adviezen uit die worden betrokken bij het afhandelen van de zaken waar de adviezen betrekking op hebben. Tevens speelt de ODT een ondersteunende rol bij het in vorm houden en het vorm geven van het geluidbeleid waarbij ook de omgevingswet aandacht krijgt.

- Op deze wijze wordt aandacht en uitvoering gegeven aan dit deskundigheidsgebied en de genoemde 11 activiteiten en het beleid.

22. Groen en ecologie (onderdeel Wabo-aanvragen)

Onderstaande activiteiten kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij mits de uitbestedende overheidsorganisatie beschikt over minimaal één medewerker die beschikt over de deskundigheid nodig voor activiteiten 1 en 2.

Activiteit

1. Beoordelen of er sprake is van een bijzondere omstandigheid "groen en ecologie" in het kader van de omgevingsvergunning.

Activiteit

2. Uitzetten en beoordelen van ecologisch onderzoek.
3. Uitvoeren van ecologisch onderzoek.
4. Adviseren bij ontheffingen Wet Natuurbescherming, Wro en afwijkingsbesluiten.

Binnen de organisatie is de expertise c.q. capaciteit in het kader van deze taken minimaal aanwezig. In de praktijk wordt dat ervaren bij verplichtingen die zijn aangegaan in relatie tot bestemmingsplannen. Als voorbeeld dient de naleving van de voorschriften voor een erfinrichtingsplan. Controles vinden plaats maar om werkelijk iets te kunnen zeggen over de soorten van beplanting is specialistische expertise nodig.

De capaciteit die dan bij kan dragen is aanwezig in de vorm van 2 medewerkers Groen- & Cultuurtechniek. Met name waar het gaat om erfinrichtingsplannen beoordelen zij op verzoek of het landschappelijk passend is, of de juiste beplanting onderdeel is van het plan en ten einde ook gerealiseerd is. Maar er wordt ook gebruik gemaakt van externe expertise. Bovendien wordt bij overtredingen de initiatiefnemer verzocht overtuigend bewijs te leveren van de aanplant en wat volgens deze een vergelijkbare oplossing is. Dat is een aandachtspunt.

De overige activiteiten worden uitbesteed aan de ODT. De initiatiefnemer zal de opdracht moeten geven om tot een passend onderzoek te komen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van ecologische scans. De ODT krijgt vervolgens de opdracht van de gemeente Twenterand om de rapportages die bij de aanvraag zijn ingediend te toetsen aan de wetgeving in relatie tot flora en fauna.

De ODT brengt vervolgens een advies uit aan de gemeente Twenterand. Het advies wordt betrokken bij de overwegingen om tot een toestemming te komen.

- Op deze wijze wordt aandacht en uitvoering gegeven aan dit deskundigheidsgebied en de genoemde 4 activiteiten.

22A. Groen en ecologie (Vergunningverlening natuurwetgeving en specialisme)

Activiteit

1. Verlenen/weigeren verklaringen van geen bedenkingen Wet natuurbescherming

Activiteit

2. Uitzetten en beoordelen van ecologisch onderzoek ikv vvgb.
3. Uitvoeren ecologisch onderzoek ikv vvgb

Korthedshalve wordt hier verwezen naar onderdeel 22.

23. Luchtkwaliteit

Onderstaande activiteit 4 moet binnen de overheid uitgevoerd worden. Zonder de benodigde deskundigheid voor deze activiteit is het niet goed mogelijk om werkprocessen op een juiste manier uit te voeren en het werk van externen te beoordelen. Activiteiten 1 t/m 3, 5 en 6 kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij.

Activiteit

1. Bepalen of van onderzoeksplicht of noodzaak sprake is (o.a. op basis van het Besluit luchtkwaliteit), en zo ja het kunnen bepalen welk rekenmodel van toepassing is.
2. (Laten) uitvoeren van luchtonderzoeken met toepassing van het NNM
a. inventariseren en controleren van invoergegevens;
b. bewerken van gegevens en databestanden;
c. bewerken van de berekeningsresultaten.

Activiteit

3. Het uitvoeren van luchtonderzoeken met behulp van complexe rekenmodellen (juiste input leveren en output genereren).
4. Het beoordelen en interpreteren van rapportages (van interne of externe adviseurs) en daarover adviseren i.h.k.v. de vergunningverlening, handhaving en het nemen van een afwijkingsbesluit.
5. Het beoordelen van geurrapportage.

Activiteit

6. Het uitvoeren van emissiemetingen en geuronderzoeken.

Deze activiteiten zijn overgedragen aan de ODT. Het merendeel van deze activiteiten zijn in verbinding te brengen met de stikstofemissie en de inspanningen om tot een reductie te komen. Voor de gemeente Twenterand en haar bedrijvenbestand is dat een pittige opgave vanwege het feit dat de gemeente aan de Noord- en de Westzijde wordt begrensd door Natura 2000-gebieden. Bovendien wordt de gemeente Twenterand gekenmerkt door een eigen Natura 2000-gebied binnen haar grenzen. In relatie tot vergunningen voor bedrijfsmatige activiteiten, bouwen en bestemmingsplannen is dit een complex onderdeel dat getoetst moet worden door deskundigen. De ODT heeft daartoe deskundigheid in huis. De ODT ontvangt dan ook de opdracht van de gemeente Twenterand om de activiteiten uit te voeren en hun advies uit te brengen.

Motivatie afwijking

Zoals eerder opgemerkt kampt de ODT met een capaciteitstekort. De behandeling van zaken die de luchtkwaliteit raken lopen daardoor vertraging op. Desalniettemin wordt er alles aan gedaan om kwaliteit te behouden. Met dien verstande dat de afgesproken tijdelijke 'out of the box maatregel' er niet toe mag leiden dat er strijd met de regelgeving ontstaat. Met name de stikstofemissie vergt op het moment van het schrijven van dit rapport (augustus 2022) de nodige aandacht.

- Op deze wijze wordt aandacht en uitvoering gegeven aan dit deskundigheidsgebied en de genoemde 4 activiteiten.

Specialistische deskundigheidsgebieden accent ruimtelijke ordening

24. Stedenbouw en inrichting openbare ruimte

Onderstaande activiteiten 2 t/m 4 moeten binnen de overheid uitgevoerd worden.
Activiteit 1. Opstellen stedenbouwkundige en inrichtingsplannen.
Activiteit 2. Adviseren over bouwvoornemens die afwijken van het vigerende beleid.
Activiteit 3. Opstellen van richtlijnen en kaders voor stedenbouwkundige en inrichtingsplannen. 4. Beoordeling extern gemaakte stedenbouwkundige en inrichtingsplannen.

Specialistische Stedenbouwkundige taken worden uitgevoerd door een medewerker Ruimtelijke Ordening. Deze voert de 4 activiteiten uit. Afgestemd wordt binnen de cluster RO en daarbuiten wanneer het raakvlakken heeft met andere onderdelen binnen de organisatie. Daarnaast geldt ook hier een collegiale toets en worden zaken regelmatig met elkaar besproken en afgestemd.

- Op deze wijze wordt aandacht en uitvoering gegeven aan dit deskundigheidsgebied en de genoemde 4 activiteiten.

25. Exploitatie en planeconomie

Onderstaande activiteiten kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij.
Activiteit 1. Opstellen, adviseren over de besluitvoering en het uitvoeren van plannen m.b.t. grondexploitaties. 2. Opstellen van haalbaarheidsanalyses, exploitatiebegrotingen, varianten afwegingen, rendementsberekeningen, begrotingen voor projectontwikkeling etc. 3. Beoordelen van de effecten van de grondexploitatiewet en opstellen effectrapportages.

Waar het gaat om exploitaties van de gemeente Twenterand dan voert de medewerker met de functie van Planeconoom de 3 activiteiten uit in relatie tot de financiële haalbaarheid. In het voortraject zijn een aantal varianten in beeld geweest en doorgerekend, zodat een breed overwogen keus kan worden gemaakt.

Op basis van de conclusies van de financiële haalbaarheid brengt de planeconoom advies uit aan het college en de gemeenteraad. Betreffende activiteit 3; de aansturing hiervan gaat via de afdeling grondgebiedzaken.

In de Grondexploitatiewet wordt over het algemeen het kostenverhaal geregeld. Vanuit planeconomie zijn de anterieure overeenkomst en de posterieure overeenkomst de belangrijkste instrumenten daar toe.

Het advies is een combinatie van standpunten vanuit volkshuisvesting, stedenbouw en ruimtelijke ordening.

De grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd.

Plannen van derden worden globaal bekeken op financiële haalbaarheid. Wel wordt beoordeeld of er kosten gemaakt moeten worden door de gemeente. Deze kosten worden middels een overeenkomst verhaalt op de initiatiefnemer(s).

- Op deze wijze wordt aandacht en uitvoering gegeven aan dit deskundigheidsgebied en de genoemde 3 activiteiten.

26. Cultuurhistorie

Onderstaande activiteiten 1 t/m 5 moeten binnen de overheid uitgevoerd worden. De overige activiteiten kunnen uitbesteed worden aan een marktpartij.

Activiteit

1. Adviseren t.a.v. cultuurhistorische aspecten in het kader van omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving op het gebied van monumenten, cultuurhistorie in bestemmingsplannen, beschermde stads- en dorpsgezichten en archeologie.
2. Beoordelen van de aanvraag aan cultuurhistorische, monumentale en archeologische waarde
3. Toetsen aan de cultuurhistorische waarde uit het bestemmingsplan, de erfgoedverordening, de erfgoedwet en de wet ruimtelijke ordening.
4. Opstellen van voorschriften voor omgevingsvergunning.
5. Inhoudelijk adviseren bij bezwaar en beroep.

Activiteit

6. Adviseren ten aanzien van omgevingsvergunningaanvragen (activiteit wijzigen monument, slopen beschermd stads- en dorpsgezicht), cultuurhistorische aspecten in het kader van de omgevingsvergunning (activiteit bouwen, aanleggen en afwijken bestemmingsplan), cultuurlandschappelijke aspecten in het kader van de omgevingsvergunning en handhaving.
7. Beoordelen van de aanvraag aan cultuurhistorische waarden en cultuurhistorisch onderzoek, ruimtelijke analyse, bouwhistorisch onderzoek en waardenstellingen: interpreteren van waarden.
8. Toetsen van de aanvraag aan de Erfgoedwet, erfgoedverordening, cultuurhistorische aspecten uit het bestemmingsplan (niet zijnde archeologisch), technische uitvoeringsvoorschriften voor monumenten en aan de doelstelling van het instrument beschermd gezicht en het ter bescherming strekkend bestemmingsplan en ruimtelijk kwaliteitsbeleid.
9. Maken van cultuurhistorische analyses en waardenstellingen ten aanzien van monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en cultuurhistorische aspecten (landschap en bebouwing) in het bestemmingsplan en het vertalen naar ruimtelijke uitgangspunten.
10. Opstellen van voorschriften voor de omgevingsvergunning en inhoudelijk adviseren bij bezwaar en beroep.

Activiteit

11. Adviseren ten aanzien van archeologische aspecten in het kader van omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving.
12. Beoordelen van archeologisch onderzoek en waardenstelling in het kader van de omgevingsvergunning.
13. Toetsen van aanvraag omgevingsvergunning aan de hand van vastgelegde archeologische verwachtingswaarden in het bestemmingsplan, de erfgoedverordening, de Erfgoedwet en de Wet Ruimtelijke Ordening.
14. Opstellen van voorschriften voor de omgevingsvergunning en inhoudelijk adviseren bij bezwaar en beroep.
15. Maken van archeologische analyses en waardenstellingen en het vertalen van archeologische (verwachtings-)waarden naar ruimtelijke uitgangspunten.

Taken met betrekking tot cultuurhistorie hebben kennen een breed draagvlak binnen de organisatie. Te denken valt aan bouwen, slopen, bodemactiviteiten, monumentenzorg en bijvoorbeeld bestemmingsplannen. Daarnaast wordt ook gebruik gemaakt van externe advisering. Zo wordt gebruik gemaakt van de kennis bij 'Het Oversticht' en van de daaraan verbonden regio-archeoloog. Daarnaast heeft de casemanager annex vergunningverlener (toestemming bouw) monumentenzorg binnen zijn takenpakket. Deze kennis wordt tevens ingezet ten gunste van de genoemde 15 activiteiten.

De werkvoorraad binnen dit taakveld is niet omvangrijk. De uitvoering is om die reden beheersbaar te houden.

- Op deze wijze wordt aandacht en uitvoering gegeven aan dit deskundigheidsgebied en de genoemde 15 activiteiten.

27. Energiebesparing en duurzaamheid.

Onderstaande activiteiten 1 t/m 4 moeten binnen de overheid uitgevoerd worden.

Activiteiten

1. Inbrengen (specialistische) aspecten energie en duurzaamheid in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving

Activiteiten

2. Beoordelen van energiebesparingsplannen en energieaudits.
  - a. Beoordelen van alternatieven voor erkende maatregelen energiebesparing
  - b. Beoordelen plan van aanpak uitvoeren (erkende) maatregelen
3. Onderzoek naar en advisering over terugverdientijd van maatregelen die niet als erkende maatregelen zijn aangemerkt.

Activiteiten

4. Opstellen (branchegericht) toezichtprogramma energie en projectmatige aanpak energiecontroles.

De aandacht voor energiebesparing en duurzaamheid kent een brede verwevenheid binnen de organisatie. Vanuit Programma's wordt regie gevoerd over het klimaatbeleid en de uitvoering. Daartoe is een adviseur Klimaat taken aangesteld. Op welke wijze de gemeente Twenterand om gaat met de verschillende klimaatdoelen is vastgelegd in de agenda 'Twenterand samen duurzaam doen'. Het doel van de agenda is een toekomst voor Twenterand die die duurzaam en leefbaar is.

Binnen deze agenda draagt het team Omgeving bij de uitvoering van de VTH-taken haar steentje bij waar het gaat om o.a. energievriendelijk bouwen en het stimuleren van bedrijven om zo energievoordelig mogelijk te werken en te bestaan.

Bij controles van bouwobjecten is het vast onderdeel bij vergunningverlening en bij het toezicht om hier aandacht aan te schenken. Met ingang van 2021 zijn de maatregelen scherper gesteld in het nieuwe Stelsel EPG. Daarin wordt de energieprestatie van gebouwen bepaald en de kwaliteit van het Energieprestatie Advies geborgd. De Nederlandse Technische Afspraak (NTA 8800 'Energieprestatie van gebouwen') vormt de basis aan de hand waarvan de energieprestatie van een gebouw kan worden bepaald. Dit staat in relatie tot de eisen voor BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen) die ook in 2021 in werking is getreden. Vanuit de gemeente zal er gestimuleerd worden om bijvoorbeeld woningen te isoleren.

Bovendien is er aandacht voor in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld wind – en zonne-energie.

Tevens zijn VTH-taken betreffende energiebesparingen duurzaamheid overgedragen aan de ODT. De ODT schenkt daar aandacht aan bij het verlenen van Omgevingsvergunningen (toestemmingen Milieu) maar ook tijdens milieucontroles. Daarnaast hebben de toezichthouders bouw de taak om de kantorengebouwen die nog niet voldoen aan energielabel C aan te informeren over verplichtingen die op 1 januari 2023 ontstaan en wat de gevolgen zijn. Alle objecten binnen deze doelgroep zijn inmiddels schriftelijk op de hoogte gesteld. Tevens zijn de lokale bedrijfsverenigingen in kennis gesteld en is er aandacht voor gevraagd via de media en de website.

De uitvoeringsplannen worden elk jaar opgenomen in het uitvoeringsprogramma VTH.

Motivatie afwijking

De adviseur klimaattaken kan met uitzondering op het aspect 'ervaring' voldoen aan de kwaliteitseisen. De nieuwe functie kent echter voldoende uitdagingen om de ervaring op te bouwen. Bovendien worden momengten van overleg met interne collega's en met collega's van de ODT benut om op 'vlieghoogte' te komen. Het is een beetje pionieren. Het onderwerp daagt uit en biedt kansen. Dat wordt alom begrepen.

- Op deze wijze wordt aandacht en uitvoering gegeven aan dit deskundigheidsgebied en de genoemde 4 activiteiten en het beleid.

CONCLUSIE & PROGNOSE

Conclusie

De gemeente Twenterand kan voor ca. 88% voldoen aan de kwaliteitscriteria. Er zijn geringe afwijkingen in verband met minimale capaciteit, opleiding en ervaring. Dat maakt kwetsbaar en geeft zorgen. Ook kwetsbaar vanuit het oogpunt dat er geen ruimte is om extra's op de schouders te leggen van de medewerkers. De extra's zijn echter nodig om actueel te blijven, toekomstgericht in te blijven regelen en nadere digitale werkprocessen als ook dienstverlening blijvend te implementeren.

De arbeidsmarkt is op moment dat het rapport zijn voltooiing nadert (september 2022) al geruime tijd overspannen en dat geldt ook voor inhuurcapaciteit. Bovendien worden te weinig mensen geschoold voor de specifiek functies die de kwaliteitseisen stellen. Ten gunste van dienstverlening, maar ook om kansen te bieden worden scholen benadert als ook trainees. Dat vergt tijdelijk het uiterste van de bestaande capaciteit vanwege het mentorschap, maar geeft wel perspectief voor de toekomst. Het maakt echter ook dat niet altijd kan worden voldaan aan de kwaliteitseisen.

Wanneer deze situatie voortduurt is wellicht bijstellen van de ambities op lokaal c.q. regionaal en mogelijk op nationaal niveau noodzakelijk.

Daarnaast is er een matige afwijking op de criteria op de onderdelen 'Bouwfysica' en 'Constructieve veiligheid'. In de praktijk wordt dat ondervangen door externe inhuur. Daarnaast is de werkvoorraad van de gemeente Twenterand zodanig dat het een geringe hoeveelheid complexe objecten bevat.

Hoe onder de vlag van de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) – na het van kracht worden van deze wetgeving – daar vorm aan wordt gegeven is nu nog niet helder te schetsen.

Resumerend voert de gemeente Twenterand haar VTH-taken op voldoende kwaliteitsniveau uit.

De 3 kwaliteitsdoelen zoals genoemd in de Verordening kwaliteit VTH hebben brede aandacht, zijnde:

- a. De dienstverlening
- b. De uitvoeringskwaliteit van de diensten en producten
- c. De financiën

Op dit moment zijn ze nog niet anders meetbaar dan op het niveau van het aantal geplande producten in relatie tot het aantal uitgevoerde producten, het resultaat van een algemeen klanttevredenheidsonderzoek en de wijze waarop adequaat wordt gereageerd als er middelen nodig zijn op de VTH-taken op beheersbaar niveau te houden. Meer meetbare doelen moeten zich nog nadere ontwikkelen en worden voor een deel al meegenomen in het jaarverslag.

Er zijn aandachtspunten en zorgen. In voorkomende geval worden ze adequaat opgelost. De problematiek rondom het kanaal Almelo de Haandrik is daar een voorbeeld van.

Prognose

Wat helder is dat er geen tot weinig gekwalificeerde capaciteit toegevoegd kan worden aan de bestaande capaciteit. Dat betekent mogelijk voor langere tijd roeien met de riemen die er zijn. Dat lukt tot op heden, maar dat vergt af en toe het uiterste. Bovendien wordt daarmee de kwetsbaarheid helder. Dat kan er toe leiden dat ambities en kwaliteitscriteria bijgesteld moeten worden. Het opleggen van kwaliteitscriteria is prima, maar dan moeten ze haalbaar en doelmatig zijn.

De gemeente Twenterand kent een adequaat niveau en wil dat graag zo houden. Dat is zeker een uitdaging. Met name vanwege veranderende regelgeving en het blijvend mee bewegen met de snel in ontwikkeling zijnde samenleving.

Daarnaast zijn er in het ruimtelijke domein verschillende ontwikkelingen gaande die de nodige aandacht vragen voor nu, maar zeker ook in de toekomst. Te denken valt aan bijvoorbeeld:

- Klimaatdoelen
- Klimaatadaptatie
- Stikstofproblematiek
- PFAS in de bodem
- Woningbouw versnelling
- Omgevingsrecht

De komende jaren zal het nodig zijn om de capaciteit, de rollen en de steeds wijzigende werkvoorraad regelmatig tegen het licht te houden. Met ander woorden, regelmatig even aan de noodrem trekken om te bezien of we nog wel het juiste doen en dat juiste nog wel kunnen.

RELATIE MET DE OMGEVINGSVISIE

Met het van kracht worden van de Omgevingswet wordt het anders denken en doen in relatie tot de fysieke leefomgeving op nationaal, provinciaal en lokaal niveau.

Het doel van de Omgevingswet is een goede balans tussen een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. De fysieke leefomgeving doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen. Hiervoor krijgen de verschillende overheden meer afwegingsruimte, minder regels en er is meer ruimte voor initiatieven.

In deze nieuwe wereld verlangen ook de VTH-taken een andere benadering en uitgangspunt.

Het motto van 'Nee, tenzij' gaat over naar 'Ja, mits'.

Deze cruciale wijziging maakt dat er in de toekomst vanuit een andere basis aan een zaak of initiatief wordt gewerkt.

De medewerkers van het Team Omgeving, houden zich dagelijks bezig met de uitvoering van de VTH-taken en het onderhoud van een passend beleid daartoe, zijn inmiddels al op weg naar deze nieuwe wereld. Het betekent ook verandering van rollen binnen het team en hoe zij op passende wijze om zullen gaan met de initiatiefnemers, bedrijven, instellingen en inwoners.

De samenleving verandert. We zien vergrijzing met veranderende woonwensen, digitalisering en een groter verschil in gezondheid. Complexe opgaven zoals droogte, energietransitie en circulaire landbouw vragen aandacht. Deze opgaven ziet de gemeenten Twenterand in samenhang.

De gemeente krijgt meer taken en verantwoordelijkheden en werkt steeds vaker regionaal samen. Gemeenschappen en dorpen nemen vaker zelf het initiatief, energiecoöperaties die worden opgericht en sportverenigingen die meer dan sportclub zijn. Deze veranderende samenleving vraagt om een gemeente die mee verandert. Het vraagt om een gemeente die midden in de samenleving staat en die weet wat er speelt.

Bijvoorbeeld door een stap naar voren, opzij of achteren te zetten om zo ruimte te bieden aan alles wat er in onze gemeente gebeurt en kan gebeuren. Door de krachten te bundelen met inwoners, ondernemers en organisaties, kunnen we samen de ambities en opgaven voor de toekomst oppakken.

De omgevingsvisie verbindt de verschillende opgaven met elkaar en beschrijft op welke wijze de gemeente deze samenhang vormgeeft.

Twenterand gaat vóór kwaliteit voor kwantiteit en gaat werken met een viertal kernprincipes. Kernprincipes zijn manieren van werken die we toepassen bij nieuwe plannen of bij uitbreidingen:

- ✓ We doen het samen. We werken samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. In elke situatie kijken we wie welke rol heeft;
- ✓ Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies zodat de beschikbare ruimte optimaal wordt gebruikt;
- ✓ Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
- ✓ Problemen afwentelen op volgende generaties wordt voorkomen.

De komende jaren geven we verder gestalte aan deze kernprincipes.

Een mooie uitdaging. De gemeente Twenterand is er klaar voor.